

- ⊕ **Arts escèniques:** El festival Trapezi de Reus
- ⊕ **Cultura popular:** Girona, Temps de Flors
- ⊕ **Festivals:** Música i Lletra a Xàtiva

I LA CUP, QUÈ FARÀ?

ENTREVISTA ÒSCAR CAMPS OPEN ARMS

‘Des de l’1-0, rebem un 40%
menys de donacions espanyoles’

ANÀLISI

El futur de la UE: entre la transformació i la desintegració

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat

I LA CUP, QUÈ FARÀ?

La CUP ha convocat aquest diumenge el consell polític per a decidir si manté la posició d'abstenir-se en la investidura o si la canvia a un vot favorable, cosa que sembla poc probable, o bé a un vot negatiu, que significaria que Quim Torra no seria el president interior i molt probablement es convocarien eleccions el juliol.

Tots sabem que les decisions de la CUP són imprevisibles i, per tant, jo no sóc capaç de fer pronòstics. Tanmateix, sobre aquest vot hi ha dos fets que crec que són importants de remarcar.

El primer té a veure amb les formes de negociació que mantenen els partits independentistes. Junts per Catalunya ha pres la decisió que Quim Torra exerceixca de president de la Generalitat perquè ERC els havia dit que els corresponia a ells de decidir el candidat i la CUP havia anunciat que s'abstindria. No estic segur, però, que el mètode siga correcte i, de fet, el possible canvi de posició de la CUP així ho insinua.

El procés independentista ha estat, és i serà cosa de tres. No d'un de gran i dos de menuts ni de dos de grans i un de menut. És evident que la distància, en termes de nombre de diputats, és gran i que la CUP no pot imposar coses als altres. Però també ho és que els seus vots són imprescindibles. I, per tant, segurament decisions d'una importància tan gran com aquesta s'haurien de consensuar abans de presentar-se a la llum pública.

És cert també que aquest cas no és el més greu que coneixem. El 10 de setembre, aquell famós dia de la República del minut, la CUP es va assabentar minuts abans del ple que Junts pel Sí havia decidit de proclamar i desproclamar la República en el mateix discurs. I és evident que això no tenia cap sentit. No es pot menystenir un aliat imprescindible fins aquest extrem. Allò va ser molt greu i va deixar marca,

supose. Tinc la sensació que ara som en un moment menys important però també rellevant, i l'error es repeteix.

Però dit això, la segona consideració és que la CUP també sembla interessada a marcar perfil propi. És cert que els anticapitalistes són un partit diferent dels altres, i que el consell polític s'ha de reunir perquè ho han demanat tres assemblees. Però també és cert que havien anunciat oficialment que s'abstindrien en qualsevol proposta de candidat, i ara no som aquí, i els altres dos partits companys de viatge confiaven en la seua paraula.

Amb tot plegat, torna a posar-se en relleu la dificultat, enorme, de conciliar la voluntat popular amb les decisions dels partits. Sempre he defensat, i ho continue creient, que és millor diversos partits que un de sol, i he explicat que l'exemple quebequès i escocès fan pensar que un sol partit independentista ho té molt bé per a governar però ho té molt complicat per a guanyar la independència. L'experiment català en aquest sentit és molt il·lustratiu i apassionant i per moments ha semblat que era millor i més adequat. Però també té el seu defecte, que és aquesta espècie de segrest reiterat de l'objectiu de la independència per la tàctica dels partits. La pressió popular ha superat fins ara la gran majoria de les dificultats creades per aquest tacticisme, però això no vol dir que passe sempre. Tot i que al final de tot –això no ho hauríem d'oblidar mai ni de cap manera–, el fet rellevant seran els milions de votants que han decidit d'alliberar el país, siga com siga. I tinguen o no l'acord dels partits. ■

WILLIAM MORRIS I LES ABELLES

MERCÈ IBARZ

Disseny per a paper de paret de William Morris (1834 – 1896). vv

Una agenda cultural engrescadora es corona a Montjuïc amb dues exposicions que plantegen al visitant la pregunta clau: com viure?

L'agenda barcelonina vessa de cites culturals engrescadores que converteixen aquesta estranya primavera política en un mapa de propostes. Atrafegats i superats per la cosa política, pel lloguer del pis, per si hi haurà eleccions o no, per la gent a la presó (elles i ells) i a l'exili (ells i elles), per la confusió de pensar què estem vivint i com continuarem, la vida cultural prossegueix. Es tracta de no deixar-se decandir. Aquest verb que es diu poc, tan bonic, ve a tomb: 'El primer deure ciutadà és no deixar-se decandir.' Alimentar l'ànima, els ulls, el cor.

Són dies de la poesia al carrer i en recitals que recorden les veus de Maria-Mercè Marçal, Montserrat Abelló, Carles Santos, que ja no hi són, i d'un bon planter de veus vives, un programa dens, fins dimecres. I aquest cap de setmana se celebra així mateix a Sant Andreu la fira del llibre Literal, dedicada a recordar el Maig del 68, el feminisme i les llibertats, amb la presència de l'activista política negra nord-americana Elaine Brown i l'irreverent còmic italià Leo Bassi que actua avui al vespre a la Fabra i Coats, entre més propostes de la fira que se celebra a l'Ateneu Harmonia.

Primera Persona, el festival de veus literàries, musicals i cinematogràfiques que s'expressen així, en la visió directa de les coses a través de la pròpia experiència, és una altra de les

Poesia per
Barcelona durant
una setmana, la
fira Literal del llibre
de pensament
alternatiu i el
festival Primera
Persona omplen la
ciutat de veus

Al MNAC hi ha
William Morris,
a la Miró artistes
contemporanis
que veuen en les
comunitàries
abelles i la seva
difícil supervivència
motius de reflexió
i d'acció per al
present

cites d'aquest cap de setmana, en aquest cas al CCCB i amb un programa que reuneix, entre altres, l'escriptora nord-americana Vivian Gornick i les cineastes catalanes Carla Simón i Elena Martín. I més gent.

Un altre programa d'interès és el del Born, 'Descolonitzar Europa', dedicat a les memòries colonials, que proposa un recorregut per la Barcelona dels negrers i esclavistes Joan Güell i Antonio López. La ruta passa per diversos punts del centre de la ciutat on encara hi ha vestigis de la presència d'esclaus a l'espai públic, com la plaça de la Catedral, que durant l'edat mitjana era un punt important de compravenda d'esclaus, i la plaça de Catalunya, que va ser l'escenari de manifestacions a favor de l'abolició de l'esclavatge.

I un recordatori més, important, per a la setmana entrant: una visita al MNAC i a la Miró, que són els últims dies de dues exposicions ben diferents, al costat l'una de l'altra, a Montjuïc. Acaben el 21, dilluns festiu. Al Museu Nacional, William Morris (1834 – 1896), mestre de la simbiosi art i vida quotidiana. A la Miró, el món de les abelles, que amb les coses del clima i les barbaritats que hi fem els humans estan en franca decadència. Els artistes han estat cridats per Martina Millà, directora d'exposicions de la fundació mironiana, a plantejar-nos la vida i el futur d'aquests éssers que treballen en comú per fer anar la natura i produir mel, per viure en comunitat i pol·linitzar la vida. Unes preocupacions que també tenia Morris, el precedent del modernisme en tants aspectes, un creador comunitari i multidisciplinari: dissenyador, arquitecte, artesà, empresari, poeta, assagista, activista polític. El modernisme català no va tenir la seva empenta política, però sí que en va rebre l'influx de no separar art i artesanía, art i vida a casa i al carrer. Socialista utòpic de pensament i pràctic en l'acció: disseny de mobiliari, tèxtil i vidre, edició de llibres, preocupat pel medi i les condicions de vida dels treballadors. Arts & Crafts, arts i oficis.

'L'autèntic secret de la felicitat es troba en el fet de sentir un interès genuí pels petits detalls de la vida quotidiana', deia Morris. Arribo a la Miró i hi penso, en aquesta idea fonamental de l'artista anglès. La vida quotidiana, com la tenim? 'Beehave', títol de l'expo, contracció anglesa d'abella i comportament, es planteja com renaturalitzar la ciutat. Fer la vida quotidiana al carrer i a casa més amable. Un segle llarg després de Morris. No hi ha tanta distància, en veritat, entre les preocupacions de Morris i les que ara tants artistes senten i ens transmeten a la Miró. A mig camí de la indústria i l'art, cadascuna a la seva manera. Les dues exposicions són complementàries, un exercici d'imaginació que ens brinda l'atzar de l'agenda cultural. Els artistes del present parlen del sentir contemporani del passat: com viure.

Existirien els meravellosos dissenys florals de William Morris sense les abelles?

PUIGDEMONT NO S'HA DEIXAT MARCAR EL PAS

JORDI SÀNCHEZ

Article de Jordi Sánchez des de la presó de Soto del Real

En política, el control que un deixa d'exercir sobre les institucions de govern és exercit per uns altres. De fet, el poder és una relació amb resultat suma zero; el que jo no tinc el té un altre. Per això no hi ha hagut mai en la voluntat del president Puigdemont ni de Junts per Catalunya la intenció de cedir o renunciar a cap espai de poder i encara menys al govern estatutari de la Generalitat.

Tots aquells que acusen els sobiranistes d'haver blocat la conformació de govern a Catalunya no haurien d'oblidar que abans de l'últim anunci per part del president Puigdemont del nou candidat a la investidura hi ha hagut fins a quatre intents d'investir un president. El primer amb ell mateix com a candidat (30 de gener), el segon i el quart amb la meua persona i el tercer amb Jordi Turull, essent aquest l'intent més dolorós, que va fer que ingressés a la presó al costat dels altres quatre diputats.

D'altra banda, no es poden valorar els cinc mesos transcorreguts sense govern legítim a Catalunya des del 21-D sense analitzar les ingerències que, primer, el Constitucional i, després, el Suprem han imposat al parlament català. No són poques les veus reconegudes de professionals del dret, catedràtics de referència i fins i tot magistrats emèrits del Suprem i ex-lletrats del Constitucional que han denunciat públicament que aquestes ingerències eren impròpies d'aquests tribunals i que podien trencar la legalitat que diuen protegir. Veus, totes elles, al·legades del sobiranisme i procedents de territoris que res tenen a veure amb Catalunya.

El que ha passat a Catalunya des del 21-D és molt greu. Els jutges del Suprem han imposat el seu particular criteri, modificant el mandat de les urnes, impedit a càrrecs electes l'exercici dels drets polítics sense ni tan sols estar processats. Una mena de decisió judicial preventiva, que suspèn drets polítics bàsics, fins a l'extrem que les Nacions Unides va demanar sense èxit a l'estat espanyol que garantís aquests drets de representació.

Per establir un paral·lelisme, és el més similar a la posada en

marxa d'un estat d'excepció, amb la diferència que cap marc jurídic no empara aquesta vulneració.

No tinc cap dubte que amb un resultat diferent el 21-D no solament no hi hauria hagut cap ingerència judicial en el poder legislatiu, sinó que probablement avui els presos ja estaríem en llibertat a l'espera de judici.

A tots aquells que els fa mal Espanya més els va doldre la voluntat expressada a les urnes el 21-D. I d'aquest dolor es va passar, un cop més, a reescriure aquesta pàgina de la història 'tunejant' les conseqüències dels resultats electorals per fer-los més del seu gust. Democràcia lowcost sense embuts.

Jordi Sánchez, la nit del 21 de setembre davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

ALBERT SALAMÉ

Aquest és l'origen del torcebraç polític que ens porta fins a la porta de la cinquena sessió d'investidura, tres de les quals ni tan sols començades. Amb aquesta situació descrita, el president Puigdemont ha gestionat el temps. Ha estat la manera més visible de demostrar el seu poder, el que li van donar els electors el passat desembre.

Però ningú no hauria de confondre la gestió del temps feta per ell amb la temptació d'anar a unes noves eleccions. Puigdemont no s'ha deixat marcar el pas per aquells que detesten els resultats del 21-D, però ell sempre ha tingut clar que no hi havia motius per a transitar cap a unes noves eleccions.

El lideratge polític del sobiranisme es farà millor amb un govern de la Generalitat nascut del comandament del 21-D. El sobiranisme ha de refer en part la seva estratègia, més que no pas el seu horitzó democràtic. Aquest redisseny, aquesta actualització, aquest 'aggiornamento' del sobiranisme democràtic en el camí legítim cap a la República requerirà temps. I en cap lloc no és escrit que sigui fàcil. Requerirà valentia, honestat, generositat, determinació i confiança en els valors i principis de democràtics.

Però sense el govern tot seria més difícil, fins i tot obrir nous espais de distensió social i política i redibuixar noves fronteres que permetin d'ampliar espais socials i electorals del sobiranisme republicani sobre del 48% actual.

Amb el futur govern –si els tribunals no ho impedeixen– i amb el lideratge de Puigdemont com a president a l'espera de ser restituit, continuarem avançant en els valors democràtics, els drets polítics i les llibertats, i garantirem el dret a un bon govern per a tots els ciutadans, impulsant més redistribució de la riquesa i més justícia i una estabilitat per a garantir un creixement econòmic d'acord amb el potencial de Catalunya i el seu model de cohesió social. ■

'ENS VEIEM A VIC'

CARTA DE JOAN COMA A MARTA ROVIRA

Carta de Joan Coma a Marta Rovira que s'ha exiliat a Suïssa · 'Cartes per la llibertat' és un espai de VilaWeb per a expressar la solidaritat amb els presos polítics i exiliats i, ahora, per a fer conèixer qui són

Benvolguda i estimada Marta:

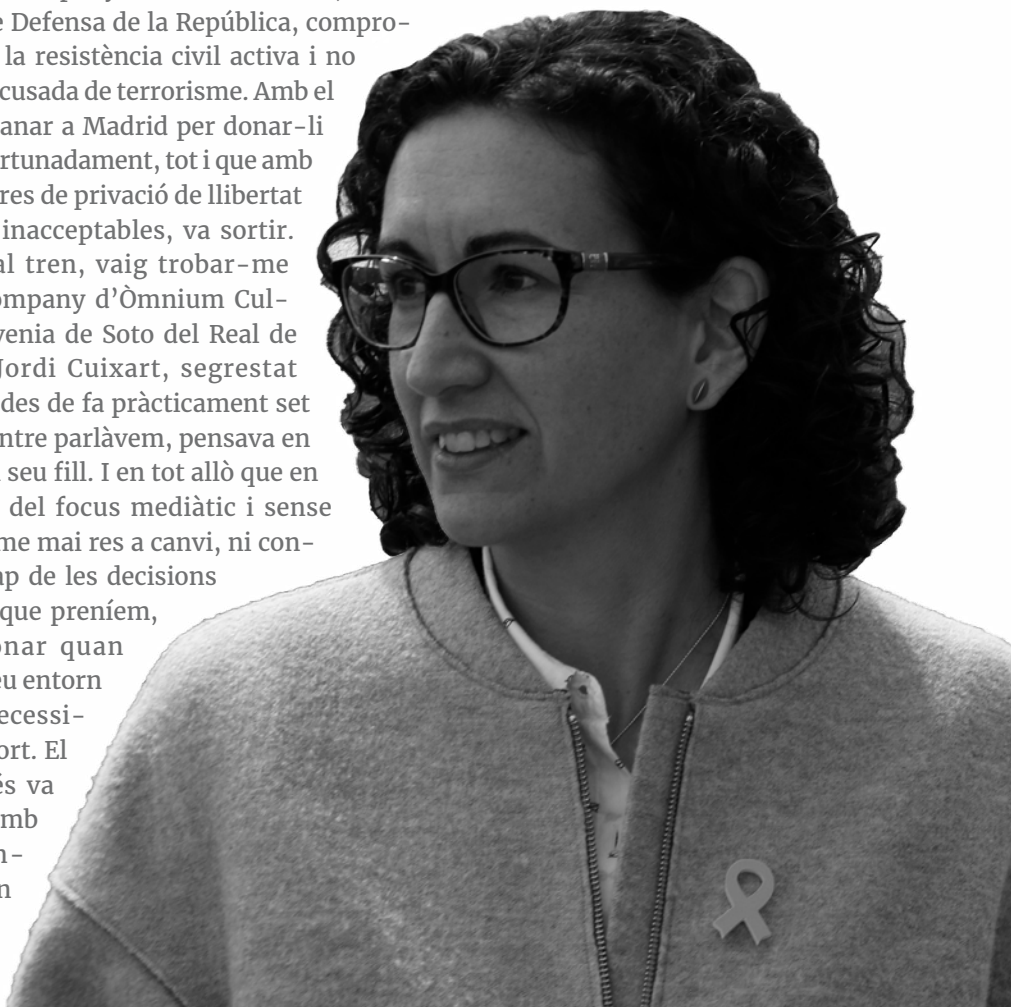
T'escric des de Vic, la nostra ciutat. T'escric des d'on tu no hauries hagut de veure't obligada a marxar mai. Recordo que, pocs dies abans del divendres 23 de març, vaig veure de lluny el teu company i la teva filla sortint del supermercat. En veure'ls vaig pensar que si no te n'anaves, si no desobeïes la citació i fugies de l'estat espanyol, acabaries empresonada. Quan va haver de marxar l'Anna, a final d'any, jo no ho veia gens clar. Se'm feia impossible d'assumir que una companya hagués d'exiliar-se. Se'm feia una muntanya pensar en tot el que això implicava per a ella, per als seus, per a nosaltres. I no ho entenia. Vaig plorar. I vaig tornar a plorar. Fins a entendre-ho. Certament, és impossible sentir el que les qui heu hagut d'exiliar-vos, o les qui han estat segrestades per l'estat, i la vostra gent, heu hagut de sentir aquests darrers mesos. Tanmateix, en veure el teu company i la teva filla, no vaig sentir res més que empatia per ells i per tu. L'amenaça d'un estat malferit i desembridat no pot ser tractada de cap altra manera que no sigui la més absoluta empatia i tota la solidaritat del món amb aquelles que la patiu. Sabem que aquest patiment va molt més enllà de la persona represaliada concreta. Les persones més properes, sovint anònimes, són les qui més ho pateixen. És per això que la solidaritat antirepressiva és tan important. Cal mostrar i demostrar que cap de les represaliades no esteu soles i que, per tant, elles, les anònimes, tampoc no ho estan.

El divendres 23 de març, tot baixant a Barcelona, vaig assabentar-me del teu exili. Vaig recordar com sortíeu, la nit anterior, del parlament i, més enllà dels teus, vaig pensar en la teva amiga i companya Maria. Vam escriure'ns i ella em va dir que aquell divendres es permetia d'estar trista, però que a partir de l'endemà tornaria a donar-ho tot. Aquell mateix divendres, més de 15.000 persones omplíem la plaça Major per mostrar la nostra solidaritat amb tu, amb la teva

família i amics, i amb la resta de preses i exiliades. Hi vaig veure molta gent plorant. Ho recordo perfectament. Com recordo haver pensat que, d'alguna manera, i en la línia del que em deia la Maria, seríem capaços de convertir tota aquella tristesa en més compromís, força i dignitat per la resistència civil, desobedient, activa i no violenta que tard o d'hora exerciríem de manera massiva per fer front a l'autoritarisme del règim del 1978. En el marc polític en què ens trobem, no tenim cap més camí, ni per a créixer ni per a guanyar. Assumir uns costos elevadíssims per un objectiu encara major: la llibertat.

Deu dies després teníem ple a Vic. Sempre més recordaré aquell ple com el ple més trist de tota la legislatura. D'una manera o una altra, el teu exili era present en totes i cadascuna de les intervencions dels partidaris a l'autodeterminació i la República. A mig ple, a més, va sortir la notícia que l'estat espanyol havia detingut Hervé Falciani, amb l'evident voluntat de pressionar les autoritats suïsses per forçar la teva extradició i la de l'Anna. Un xantatge que, afortunadament, no els va funcionar. L'aparell repressor de l'estat quedaria, una vegada més, retratat. Una barreja de sentiments feia difícil de continuar tancats dins la sala de plens. Hauríem hagut de parar el ple. No ho vam fer, i vam continuar amb una moció amb què ens solidaritzàvem amb Pablo Hásel i Josep Valtoney, els rapers condemnats a presó per la lletra de les seves cançons. Pocs dies després, l'estat detenia a la companya Tamara Carrasco, activista dels Comitès de Defensa de la República, compromesa amb la resistència civil activa i no violenta i acusada de terrorisme. Amb el Vidal vam anar a Madrid per donar-li suport. Afortunadament, tot i que amb unes mesures de privació de llibertat totalment inacceptables, va sortir. Tornant, al tren, vaig trobar-me amb un company d'Òmnium Cultural que venia de Soto del Real de veure en Jordi Cuixart, segrestat per l'estat des de fa pràcticament set mesos. Mentre parlàvem, pensava en la Txell i el seu fill. I en tot allò que en Jordi, fora del focus mediàtic i sense demanar-me mai res a canvi, ni condicionar cap de les decisions polítiques que preniem, ens va donar quan érem el meu entorn i jo que necessitàvem suport. El meu procés va coincidir amb el seu embaràs, i en

En el marc polític en què ens trobem, no tenim cap més camí, ni per a créixer ni per a guanyar. Assumir uns costos elevadíssims per un objectiu encara major: la llibertat

M'alegra veure que, davant del que ens fa l'estat espanyol, som capaces de construir una resposta col·lectiva i de ciutat

Jordi me'n parlava sovint, content. Tots plegats podem aprendre molt d'en Jordi.

Aquest és el context que ens ha tocat viure. En aquesta carta he intentat fer un repàs de coses viscudes les últimes setmanes i el balanç repressiu és esfereïdor. Certament, l'estat sembla por, però nosaltres no podem permetre que reculli res més que no sigui més compromís, més determinació i més solidaritat. En aquest sentit, el dissabte 26 de maig celebrarem, a Vic, una jornada per mostrar-te el nostre suport. Volem omplir la plaça de la Catedral d'actes polítics i música. Hem recuperat el Moviment 30/03, com a plataforma de solidaritat antirepressiva, per tal de promoure i coordinar totes les activitats que farem fins a poder-te abraçar, lliure, a la nostra plaça Major. Hauria preferit que mai no haguéssim hagut de recuperar aquest moviment.

Tanmateix, m'alegra veure que, davant del que ens fa l'estat espanyol, som capaces de construir una resposta col·lectiva i de ciutat. Desitjo que també siguem capaces de construir-la en l'àmbit del país, tant aquí com a l'exili. Ens cal coordinació. Ens cal una resposta política, col·lectiva i de país. Som davant d'un judici de país, i només el guanyarem si som capaces de construir una estratègia política conjunta.

Una forta abraçada, Marta. Desitjo, de tot cor, tornar-te a veure per Vic amb la llibertat que, per ara, l'estat espanyol t'ha robat. Sempre endavant. 🇪🇺

L'APLICACIÓ DEL 155 DISPARA VUIT PUNTS L'INDEPENDENTISME

PERE MARTÍ

La manifestació del 15 d'abril va omplir l'avinguda del Paral·lel de Barcelona. ALBERT SALAMÉ

Els partidaris d'una Catalunya independent passen del 40% al 48% entre el febrer i el maig, en plena onada repressiva de l'estat * Morera nega qualsevol possibilitat de finançament irregular del Bloc *** Retiren una exposició sobre els presos polítics a Andorra per agressions**

TEMA DEL DIA

Escenaris. L'aplicació de l'article 155 ha resultat negativa per a l'autogovern, però ha contribuït a eixamplar el suport de l'independentisme. Si més no, això es desprèn de l'última enquesta del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO), segons la qual l'independentisme ha pujat vuit punts entre el febrer i el maig, els mesos de plena vigència de l'article 155. Ara per ara, segons l'enquesta, el 48% dels principatins és partidari que Catalunya sigui un estat independent, i un 43,7% no. L'última vegada que el CEO va preguntar sobre el context polític, el mes de febrer, el suport a la independència era del 40,8% i el no era majoritari, amb un 53,9% de suport. En tres mesos, s'ha donat la volta.

Aquests resultats mostren que, mentre ha estat en vigor, el 155 ha tingut l'efecte contrari al que volien els seus impulsors, que van ser el PP, el PSOE i Ciutadans. L'objectiu del 155 no era únicament destituir el govern legítim de la Generalitat i desmuntar les estructures d'estat, sinó també donar un correctiu polític a la societat catalana perquè escarmentés i abandonés la idea de la independència. Es tractava de demostrar que amb la imposició de l'autoritat estatal hi hauria un retorn a la 'normalitat', cosa que finalment no tan sols no ha estat així, sinó que sembla que els ha sortit el tret per la culata.

El primer símptoma que les coses no anaven bé per als impulsors del 155 van

L'enquesta del CEO demostra que mentre ha estat en vigor, el 155 ha tingut l'efecte contrari al que volien els seus impulsors, que van ser el PP, el PSOE i Ciutadans

La majoria absoluta independentista resisteix les baralles partidistes, les discrepàncies estratègiques i la repressió de l'estat

ser les eleccions del 21 de desembre, que esperaven guanyar-les i aconseguir de fer govern amb una aliança de partits 'constitucionalistes'. Va guanyar Ciutadans, però l'independentisme va mantenir la majoria absoluta al parlament. L'única solució que han tingut per a impedir un govern independentista ha estat anar boicotant judicialment les investidures de Carles Puigdemont, Jordi Sànchez i Jordi Turull. Ara serà Quim Torra qui ho intentarà i, en principi, ho ha d'aconseguir, tot i que el PP encara demanava avui que el Tribunal Constitucional espanyol suspengués el vot delegat de Puigdemont i Toni Comín per impedir que l'independentisme tinguí majoria a la cambra.

La investidura de Torra també depèn de la decisió de la CUP, que diumenge reu-

neix el consell polític per decidir el sentit del seu vot. Si mantenen l'abstenció, Torra serà president de la Generalitat en segona volta, però si opten pel vot negatiu, la situació més probable seran unes eleccions anticipades. L'enquesta del CEO pot encoratjar la CUP, que passaria dels 4 diputats als 11 en cas que ara hi hagués comicis. Aquest creixement va acompanyat d'un lleuger descens de Junts per Catalunya i d'ERC, però l'independentisme manté la majoria absoluta.

Una majoria absoluta que s'ha demostrat que resisteix les baralles partidistes, les discrepàncies estratègiques i la repressió de l'estat. El treball de camp del baròmetre es va fer entre el 7 i el 27 d'abril, i durant aquest període Carles Puigdemont va ser detingut a Alemanya, i Carme Forcadell, Raül Romeva, Jordi Turull, Josep Rull i Dolors Bassa van ser empresonats. En canvi, els partits impulsors del 155 baixen. Ciutadans, lleugerament, mantenint-se com a força més votada, però el PSC i el PP de manera més destacada, anant cap a la irrellevància política. En tot cas, cap dels partits impulsors del 155 no sembla que s'hagi beneficiat electoralment de les mesures repressives que han promogut.

MÉS QÜESTIONS

Morera nega qualsevol finançament irregular del Bloc. El president de les Corts, Enric Morera, ha negat avui que hi hagi cap mena de finançament irregular del Bloc, formació majoritària de la coalició Compromís i de la qual va ser secretari general. Morera ha comparegut a la comissió d'investigació del finançament dels partits del senat espanyol, integrada únicament pel PP, arran de la investigació judicial sobre la relació del PSPV i el Bloc amb l'empresa de comunicació Crespo Gomar. Morera ha mantingut un tens enfrontament amb el portaveu del PP, qui ha dit: 'Això és només la punta de l'iceberg, i pot ser que el delictes electoral estigui prescrit, però la sentència no nega que hi hagi pràctiques il·legals relacionades amb Compromís, el Bloc i el PSPV.' En una de les compareixences

més llargues que hi ha hagut fins ara a la comissió, l'actual president de les Corts ha respost que no hi havia res contra el seu partit i ha minimitzat la denúncia, perquè la considera 'pràctica habitual del PP', que ha portat als tribunals altres dirigents de Compromís.

Demanen 4 milions d'euros de fiança als antics responsables de l'IVAM. El jutjat d'instrucció número 21 de València, que s'ocupa de la investigació oberta per suposades irregularitats a l'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM) durant l'etapa de Consuelo Císcar, ha decidit d'exigir una fiança de més de 4 milions d'euros a l'ex-directora del museu; a l'ex-director financer, Juan Carlos Lledó; i a José Luis Rueda, fill i hereu de l'artista Gerardo Rueda. D'aquesta manera, la jutgessa estima la sol·licitud de l'advocacia de la Generalitat, a la qual es va adherir el fiscal, de demanar la fiança per a cobrir l'import de les possibles responsabilitats civils derivades dels suposats delictes de prevaricació administrativa, malversació de cabals públics, falsedat documental i estafa i frau a l'administració. L'advocacia de la Generalitat va argumentar que Consuelo Císcar, amb el coneixement de Lledó, van destinar entre el 2004 i el 2006 diners públics a adquirir obres d'art falses fent-les passar per originals de l'autor Gerardo Rueda –mort el 1996–, i va desviar fons pressupostaris cap al patrimoni de José Luis Rueda.

Retiren una exposició sobre els presos polítics a Andorra per agressions. Un aparador d'una antiga tintoreria de la part alta d'Escaldes exhibia fins avui un facsímil de l'obra de Santiago Sierra que denuncia l'existència de presos polítics a Espanya. En les fotografies, s'hi veuen Oriol Junqueras i Jordi Sànchez, però també hi apareixen altres casos de repressió, com els dels joves d'Altsasu. L'exposició va ser censurada i retirada de la fira madrilenya d'art contemporani, ARCO. La tintoreria andorrana ja ha patit dos actes vandàlics, el 31 de març i el 4 d'abril, i com que les denúncies del llogater, Alexis Estopiñán, no han rebut cap

Façana de la Universitat de Cervera. WIKIMEDIA COMMONS

La xifra. El 26,7% és el percentatge que han crescut les inscripcions per a les proves de català que fa la Conselleria de Cultura de les Illes

resposta de la policia, ha decidit treure l'exposició de l'aparador. Estopiñán ha defensat: 'Simplement poso una obra d'art perquè la gent reflexioni' amb l'objectiu de fer 'un al·legat a favor de la llibertat d'expressió'.

Salom acusa Més per Mallorca de la 'deriva nacionalista' del govern balear. La delegada del govern espanyol a les Illes, Maria Salom, ha acusat el govern de Francina Armengol d'un 'problema de sobredimensionament del nacionalisme'. Per Salom, el pacte de govern del PSIB amb Més per Mallorca dona a la coalició més representació de la que li pertocaria. 'Per a ser presidenta, va consentir que partits com MÉS tinguin la batlia de Palma i la presidència del Consell de Mallorca, que no els pertocarien per la representació de vots que tenen', ha dit per defensar-se dels recursos que ha presentat l'advocacia de l'estat espanyol contra els ajuntaments de Pollença i Capdepera per a subvencionar la retolació d'establiments en català.

Aquests recursos també han rebut contestació dins el mateix PP balear, on hi ha discrepàncies sobre la seva necessitat. En el cas de Pollença, aquestes ajudes també es donaven quan hi governaven els populars.

LA XIFRA

El 26,7% és el percentatge que han crescut les inscripcions per a les proves de català que fa la Conselleria de Cultura de les Illes respecte de l'any passat. Enguany, s'ha arribat a les 14.786 inscripcions, que representen un 26,7% més que l'any passat. És més, respecte del 2015, l'increment és del 215%, ja que en tot l'any es van registrar 4.686 inscripcions.

TAL DIA COM AVUI

L'11 de maig del 1717 Felip V signa el decret que funda la Universitat de Cervera. Considerades com un focus de resistència antiborbònica, les cinc universitats del Principat (Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Vic) són clausurades.

ÒSCAR CAMPS

‘Des de l’1 d’octubre, rebem un 40% menys de donacions espanyoles’

Entrevista al fundador d’Open Arms

ELISABETH MAGRE

ANDREU BARNILS

Òscar Camps (1963) és fundador d’Open Arms, l’ONG que ha salvat més de 59.000 persones de morir ofegades a la mar Mediterrània. El seu projecte va néixer encara no fa tres anys, després de veure la inacció dels estats europeus a l’hora de salvar vides. Camps, ex-socorrista i

empresari, arriba a la redacció de VilaWeb amb el casc de la moto al braç, després d’haver-se reunit amb Enric Millo, delegat del govern espanyol, perquè ha de fer tràmits legals per a establir contactes amb Ghana. A l’entrevista n’explica el perquè, i també parla de la denúncia cursada contra Open Arms a

Itàlia. És la primera que rebem. Li demanem set anys i tres milions d’euros.

—Veniu de Ghana. Per què hi heu anat?

—Hem tingut molts ghanesos al mig del mar, i ni tan sols sabem quants han mort. Però resulta que Ghana no viu situacions de conflicte: ni guerra, ni

A la penúltima missió, se'm van morir tres nadons de tres mesos

D'aquí a vint anys haurem de demanar perdó

Boko Haram. Res. No enteníem per què se n'anaven del país i s'arriscaven tant. Hem descobert que és per manca d'informació. Quan els rescatem n'agafem testimoni, i els enregistrem en vídeo. Ens expliquen que han passat tres anys o quatre extorsionats a Líbia, com els han torturat o violat i que molts amics han mort en el viatge. I ens diuen que ells no l'haurien fet si ho haguessin sabut. No en sabien els perills. Si no, no s'haurien posat en mans de les màfies que actuen de turoperadors: per vuit mil euros et porto a Europa i et trobo feina. Per això hem anat a Ghana. A informar. Hem anat als col·legis del nord del país, la part més deprimida, i hem fet xerrades de sensibilització. I un d'ells, no pas un blanquet com jo, els ha explicat la seva experiència. Els expliquen que aquí no obtindran els papers amb facilitat, que no tindran feina i que hauran de dormir al carrer. La realitat. Que no és la realitat que ells veuen per les xarxes socials, tota falsa. Recordeu quan aquí, els anys seixanta, la gent se n'anava a Alemanya i tornava els estius amb Mercedes? Doncs exactament la mateixa distorsió.

—Quines novetats hi ha del vaixell retingut a Itàlia?

—El vaixell ara ja el tinc lliure. Decisió del jutge. Però el fiscal ha al·legat. Ens acusa de grup criminal i d'afavorir immigració. Veurem com acaba. Mentre parlem, el vaixell arriba a Castelló. Ja li toca una inspecció. És un vaixell molt vellet. Tenim l'Astral, el veler, a Malta, fent canvi de tripulació. I fent les missions que aquest no pot fer.

—És la primera vegada en tres anys que rebeu una denúncia. Per què ara?

—Perquè les regles del joc han canviat. Fins ara, Itàlia es feia càrrec del rescat i coordinava les operacions. Ara Itàlia vol apoderar els libis: els dona vaixells i formació, com Espanya. I que Líbia faci la feina de frenar la sortida de gent. Convertir-los en els guàrdies. Però un país que no té un estat que controli el territori, ni orde jurídic que defensi els seus ciutadans amb justícia, ara té un cos

de guàrdia costa? Un cos que ha de vigilar 350.000 quilòmetres de mar? No. A Líbia, l'única cosa que fan és atrapar les barques que surten a aigües internacionals... I les tornen cap a Líbia. Il·legal del tot. Però això fan. I des que això passa, les ONG volen que ens posem d'acord amb els libis. I no hi estem d'acord. I arriben les denúncies. Per això ara rebem les denúncies.

—I què us pot caure?

—Set anys de presó. I tres milions d'euros. Podem patir els patrons. Ma mare, ma dona, el Síndic de greuges de Badalona, etc.

—Open Arms no tanca el cicle. Un cop a terra, us oblideu, per exemple, si tindran papers. Per què?

—Nosaltres defensem els drets humans al mar. Al món hi ha setze fluxos migratoris molt greus. Molt mortífers i molt greus. I no hi ha ningú que els defensi. El canvi climàtic provocarà setze milions de desplaçats. I es desplaçaran per mar. Hi ha organitzacions molt més grans i poderoses que nosaltres, i que són a terra. I al mar no n'hi ha tantes. Només tres. Metges sense fronteres, Sea Watch i nosaltres. Havíem arribat a ser dotze. Però les polítiques de protecció i descrèdit han anat fent caure projectes de les ONG.

—Qui mana a Frontex?

—Fabrice Leggeri, el director de Frontex. M'odia. Som enemic mortals. Cerqueu 'The New York Times', 'Òscar Camps' i 'Fabrice Leggeri', i veureu. Hem estat junts a la mateixa sala, al parlament de Brussel·les. Frontex té un pressupost de 460 milions. El doble de fa uns anys.

—Impressiona quan expliqueu que el mar Mediterrani està militaritzat, que saben tot el que passa amb drons. Controlat fins al cm2. I que feu el que us deixen. I punt. Permanentment controlats. A tota hora. En tot moment. Correus constants a Roma, que decideix.
—Sí. De drons a satèl·lits. No puc fer res

*Espanya ha ensenyat
a Europa com no es
fan les coses*

ELISABETH MAGRE

pel meu compte. Tot mitjançant els italians. La guàrdia costanera ens indica les posicions dels rescatats: Teniu un target en aquesta posició, aneu-hi.

—Un estat us diu on hi ha els cossos. Ell passa de fer-ho. I quan ho feu, problemes legals. És kafkià.

—Si mireu la història, el 2014 hi havia una operació de salvament. Mare Nostrum. Italiana. Salvava vides. Després d'uns anys, va dir a Europa: 'Em costa 300.000 euros diaris. Ajuda'm.' I Europa va dir que no. Doncs passo, va dir Itàlia. És després que van arribar les ONG. Tornava a haver-hi una mena de Mare Nostrum gratis. Doncs ni gratis no ho volen. Cosa que demostra que no és que no volguessin pagar. El que no volien era descarregar a terra la gent que salvaven al mar.

—Canvi de cicle en la solidaritat. Quins canvis faríeu a les ONG?

—Jo he perdut la confiança en la Unió Europea absolutament. I en les Nacions Unides. I en les grans ONG. Perquè s'han quedat molt enrere. L'ajut humanitari ha canviat. Open Arms és una resposta popular més que no pas una organització. Si nosaltres amb quatre arplegats hem salvat 59.000 persones, què no podrien haver fet vint-i-set estats? Posem en evidència l'administració, però no en cobrem ni un xavo. Nosaltres sí que som neutrals, independents, voluntaris, imparcials. Universals no, perquè som petits. Però la resta? No crec que Metges Sense Fronteres s'aixequi contra els italians. D'allà rep més de 100 milions anuals en donacions. Hi han guanyat partits xenòfobs en temes de refugiats. Jo no llegeixo articles de Metges dient que Itàlia finança els libis. No. A Espanya, Metges Sense Fronteres treu més de 100 milions en donacions. Posar-se l'opinió pública en contra és perdre donants. Per exemple, que nosaltres

siguem catalans ha fet que des de l'1 d'octubre ens hagin caigut un 40% les donacions espanyoles.

—40%? Al·lucinant.

—Sí. 40% des de l'1 d'octubre. Però nosaltres som molt petits i no necessitem grans estructures. Invertim poquet en estructura. Aquesta és la clau, i on volia aprofundir: amb l'ajut humanitari actual, del segle XXI, sigues petit. Àgil. És més barat i arribes molt lluny. Mireu què ha passat a Grècia. Hi ha hagut molta intervenció particular. Que no vinguin, deien. Que munten un merder. No. El problema és que no els controlen.

—De solidaritat espontània a les platges europees, n'heu vist?

—Cap. Mireu, s'ha fet molta política que si els grecs eren solidaris. No. He estat allà treballant a la platja i veient els pescadors. I sí, quan hi ha un gran naufragi la gent ajuda. És normal. Però

que t'arribin musulmans a la teva terra, que et deixin plàstics, els motors, la gasolina i et contaminin, i que tot d'europaus vinguin a ajudar, això no ha agradat gens. Aquesta reacció l'he vista. Això de donar el premi Nobel de la Pau a la població de Grècia.... Jo en tinc una opinió diferent.

—**Us van donar un premi europeu. El rebutjareu?**

—El van donar a l'organització. Quan el vaig rebre, vaig dir a Tusk que el vaixell no anava amb premis sinó amb gasoil.

—**Per què us emporteu un polític i un periodista a cada missió?**

—Perquè és molt important que els mitjans tinguin informació fresca i que els polítics vegin que les seves decisions afecten.

—**Algun polític de dretes, hi ha pujat?**

—No. De moment, encara no. Conservadors, encara no. N'he tingut del PSOE, això sí. Una diputada del PSOE que és jutgessa en excedència. El personatge em va agradar molt.

—**Veig que teniu un psicòleg per voluntari.**

—Pugen quinze dies a la barca. No s'aguantava més. Pot ser molt greu. A la penúltima missió a mi se'm van morir tres nadons de tres mesos. D'una infecció cutània. I si els veus morir, encara és pitjor, i si només pots ajudar-ne uns quants... Això no se supera. Es passa com es pot. Els psicòlegs no curen de res, et donen eines. Ahir vaig anar a Saragossa a rebre un premi. Van posar un vídeo. I em va sortir la plorera. No m'havia passat mai. En acte públic no. Vaig demanar disculpes. Això és conseqüència del que vivim.

—**Va servir d'alguna cosa, la manifestació de 'Volem acollir' a Barcelona?**

—Van fer un torcebraç. Va servir perquè, per exemple, Ada Colau posés la ciutat en mans de la ciutadania perquè 300.000 persones expressessin que no estaven d'acord amb què es feia amb els

ELISABETH MAGRE

refugiats. D'aquí a vint anys, haurem de demanar perdó per tot això. Com a societat. Com sempre, Barcelona va tenir incidència. Ja la va tenir amb el 'No a la guerra'. Però s'ha quedat aquí. I també es podrien estirar les orelles a un dels organitzadors. Perquè la vam organitzar uns quants. Però hi ha una parelleta que s'ha passat a la política...

—**Ho trobeu un error?**

—És com si jo ara em passo a la política. A mi no em quadra. Ja li ho he dit, a ell, eh?

—**Hem parlat del paper d'Itàlia. I el d'Espanya?**

—Espanya ha ensenyat a Europa com no es fan les coses. Encapçala la política migratòria d'externalització, de pagar tercers països perquè et facin la feina. Això és Made in Spain. Ho fan al Marroc, a Mauritània, on hi ha bases de la Guàrdia Civil. Els diners de la cooperació van aquí, a pagar grups repressors per a

Open Arms és una resposta popular, més que no una organització

evitar que surtin, i controlar-los. El que fa ara Itàlia amb Líbia.

—I a l'altra banda, Grècia i Turquia?

—Per Lesbos han creuat tota la vida. Són nou quilòmetres. La meitat que Gibraltar. Ruta de tota la història de la humanitat. I Merkel va rejuvenir el seu país amb 900.000 persones que venien de Síria. Recordo articles de premsa que deien que Alemanya era el país més envellit del món després del Japó. I que tindria seriosos problemes si no invertia la piràmide poblacional. Casualment, el 2016 van entrar 900.000 persones a Alemanya per Turquia? I van posar trens cap a Àustria? El pull factor va ser Merkel, no les ONG. I quan Alemanya en va tenir prou, van tancar.

—Parlem de vós. Estudis?

—No vaig acabar Belles Arts.

—Steve Jobs tampoc no tenia carrera acabada. I mireu.

—De fet, hi ha gent que té estudis i només els ha pagat. Ni els ha fet...

—Per què vau entrar a la Creu Roja?

—Hi vaig entrar, però tard. A 23 anys vaig tenir el primer negoci, una empresa de lloguer de cotxes a Castelldefels. Després em vaig casar. Després vaig tenir fills. I em vaig separar. I vaig deixar el negoci, i tot. I vaig arribar a la Creu Roja amb trenta anys. Buscava socis nous, i em tocava una comissió. Comercial. El segon mes van veure que feia molts calés i que no podia ser que en fes més que els caps. Ha, ha! I em van fer contracte. Va aparèixer Núria Carrera i em va posar de coordinador d'emergències. Era durant els Jocs Olímpics. Se'ns va morir un nano a la platja de Barcelona. Delfí López. Després de l'alarma social tothom es va posar les piles. I vam començar a fer nous protocols i plans d'emergències. Allà ho vaig aprendre.

—He llegit que teniu empreses del sector.

—Sis-cents socorristes i escaig. Reparats per tot Espanya. Però fa dos anys que ho porta un consell director. Jo em

dedico a Open Arms. De moment, m'ho puc permetre.

—Quins records teniu de l'1-O?

—La gent que em coneix ja sap on era l'1 d'octubre. Però jo ara no em puc pronunciar políticament perquè Open Arms és molt transversal. I nacional.

—Viviu només de la solidaritat espanyola i catalana?

—Potser els Estats Units, Grècia i Noruega. De fet, nosaltres ens consolidem perquè els americans ens van donar un cop de mà. Van posar diners les empreses de Palo Alto. Quan nosaltres vam anar a Lesbos, aquí la gent no sabia ni on era Síria, però els equips de salvament que teníem eren nord-americans. La BBC ens va fer un reportatge. El documental de '30 minuts' ens va donar a conèixer a Catalunya. Una entrevista a Intermedio, a Espanya. I al món, la BBC. Però ara bàsicament tenim l'ajuda aquí.

—Podríeu fer un llibre de periodistes.

—Vaig fer una ponència al Saló de Cent. Parlàvem de l'ètica del fotoperiodista. I a mi em va tocar explicar quan s'ha de fer l'últim clic. Fins a quin punt és ètic envair segons quins moments i situacions. Penseu que al principi a nosaltres ens esborraven de les fotografies. En photoshop. Només volien la víctima. Cap socorrista. Quan no ens coneixien, a mi m'havien posat un home damunt la meua silueta. En fer-nos coneguts, el socorrista ja entrava dins la fotografia. I es veia l'acció amb els braços. Als últims Wold Press Photo i Visa Pour l'Image ja hi som.

—De fet, diuen que el pas a Open Arms el vau fer quan vau veure la famosa fotografia del nen mort a la platja. L'Aylan Kurdi.

—Tinc un fill que aleshores tenia cinc anys, com l'Aylan. Aquella imatge em va destrossar. Em va indignar molt. Ningú feia res? Vaig anar-hi, i allà no hi havia ningú. Ni Metges sense Fronteres ni ningú. Els fotògrafs. Els fotògrafs de guerra. Uns pirats com nosaltres.

Si nosaltres amb quatre 'freaks' hem salvat 59.000 persones, què no poden haver fet 27 estats?

M'enduc polítics al vaixell perquè vegin que les seves decisions afecten

La Unió Europea enfront del seu futur: entre la transformació i la desintegració

L'Aravot Comença un any clau per a la institució, entre el perill d'una lenta desintegració i propostes per a reformar-la

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

Amb la commemoració del Dia d'Europa, aquest dimecres, ha començat un any clau per a la Unió Europea. Es farà efectiu el Brexit i les eleccions del maig de 2019 poden marcar un nou rumb. Per molts analistes, s'obre un període crucial que pot portar la Unió Europea a la renovació o a la desintegració.

La desafecció arreu d'Europa

Des de fa temps, especialment des de la crisi del 2008, els dirigents europeus han estat identificats com a tecnòcrates, garants d'unes polítiques d'austeritat extremadament impopulars a molts països i amb unes institucions opaques, que no se sap ben bé a qui rendeixen comptes. Moviments foscos com el cas Selmayrno han fet sinó reforçar aquesta idea d'opacitat i d'interessos polítics.

És innegable que ha crescut la desafecció. L'últim Eurobaròmetre del 2017 mostra que hi havia una majoria de ciutadans que tendia a desconfiar de la Unió Europea (48%), per davant dels qui hi confiaven (41%). La majoria també estava insatisfeta amb el funcionament de la democràcia europea i més de la meitat creia que la seva veu no comptava a la institució.

Malgrat tot, encara són més els qui consideren positiu formar part que no pas els qui ho consideren negatiu. Els principals incentius per a continuar formant-ne part són la lliure circulació de persones, serveis i béns i la pau entre els estats.

També es remarca la capacitat de donar una resposta conjunta als desafiaments internacionals (Trump, la Xina, Rússia, el Llevant), però, tot i això, la meitat d'europeus (50%) considera que les institucions europees van en la mala direcció; només un 25% les situa en la bona.

La resposta de la Unió Europea

Per encarar el futur sense el Regne Unit, la Comissió Europea presentava fa poc més d'un any el Llibre Blanc amb cinc hipòtesis amb l'horitzó posat en l'any 2025. Entre les possibles situacions, es preveia per primera vegada la de fer marxa enrere en la integració europea.

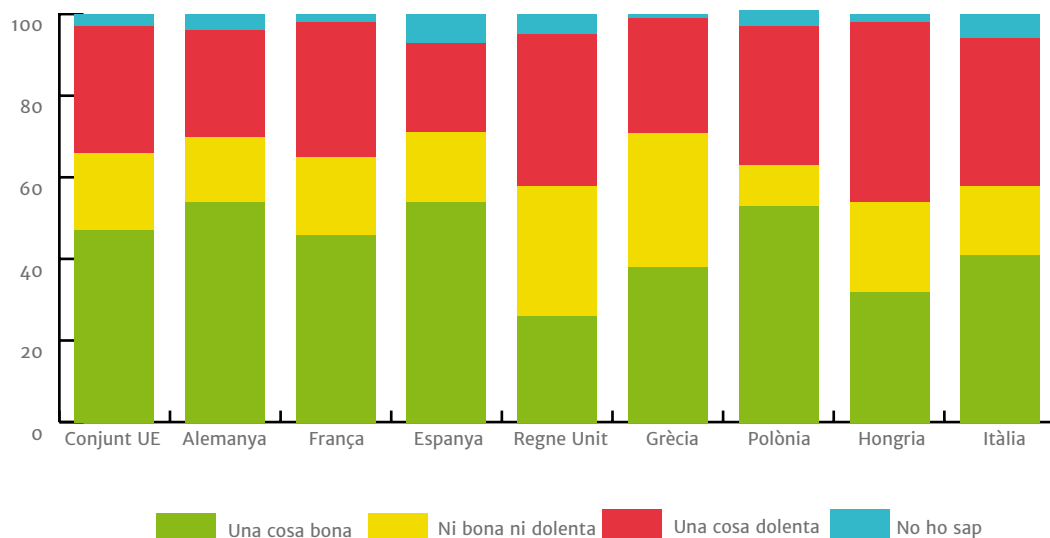
La primera hipòtesi, la més senzilla, preveia de mantenir el rumb actual, sense grans canvis, i millorant la cooperació en qüestions com la lluita antiterrorista o la defensa.

Les dues hipòtesis següents eren maximalistes, poc probables ara per ara. L'una, el 'Res, tret del mercat únic', preveia de mantenir la lliure circulació de capital i productes però posava fi a la unió política, retornant competències com immigració, seguretat i defensa als estats. En l'altre extrem, hi hauria els Estats Units d'Europa, amb què se cedirien més recursos, sobirania i poder de decisió.

Entre les situacions més probables, hi ha l'anomenada 'Fer menys de manera més eficaç': es retornarien certes àrees als governs estatals i consolidarien les que es mantinguessin; d'aquesta manera, es delimitarien clarament les actuacions de la Unió i els estats i millorarien

La bandera de la Unió Europea. E.P.

Parlant en general, creieu que el fet que el vostre país formi part de la UE és... Dades de

les responsabilitats de cada institució.

Finalment, la preferida per les grans potències (inclosos Merkel i Macron) és la situació 'Els qui vulguin més, que facin més'. Es crearia una Europa a diferents velocitats, i cada estat decidiria si vol avançar, sigui en defensa, seguretat, justícia o fiscalitat, com ja passa amb l'euro i l'espai Schengen. Com a contrapartida, les normes s'aplicarien en funció del país, hi hauria múltiples òrgans i seria més difícil rendir comptes.

El 25 de març de 2017, quatre dies abans de posar-se en marxa el Brexit, els dirigents dels vint-i-set estats restants van fer una declaració a Roma que anava en sintonia amb aquesta última hipòtesi. 'Actuarem junts, a diferents ritmes i amb diferent intensitat quan calgui, mentre avançem en la mateixa direcció, com hem fet en el passat, de conformitat amb els tractats i mantenint la porta oberta a qui vulgui unir-se més endavant.'

La decisió final es prendrà, amb tota probabilitat, després del Brexit, en una cimera extraordinària a Romania el 30 de març de 2019.

Per què Europa és en un atzucac?

Els eurodiputats més a l'esquerra del Parlament Europeu, que conformen el Progressive Caucus, van criticar el Llibre Blanc de la Comissió. Consideren que no aborda el veritable problema, que no és pas el grau d'integració, sinó una política econòmica d'austeritat, neoliberal, que cal revertir amb un marc comú per a combatre l'evasió d'impostos i l'emblanquiment de capitals. Defensen les inversions centrades en la creació de feina i un nou pacte pels drets socials, l'educació i béns comuns, compartit amb una visió de desenvolupament sostenible.

Com a alternatives, situen un enrolament de l'establishment, que consideren que portaria a la dissolució ja començada pel Brexit, o

Els eurodiputats més a l'esquerra del Parlament Europeu, que conformen el Progressive Caucus, van criticar el Llibre Blanc de la Comissió

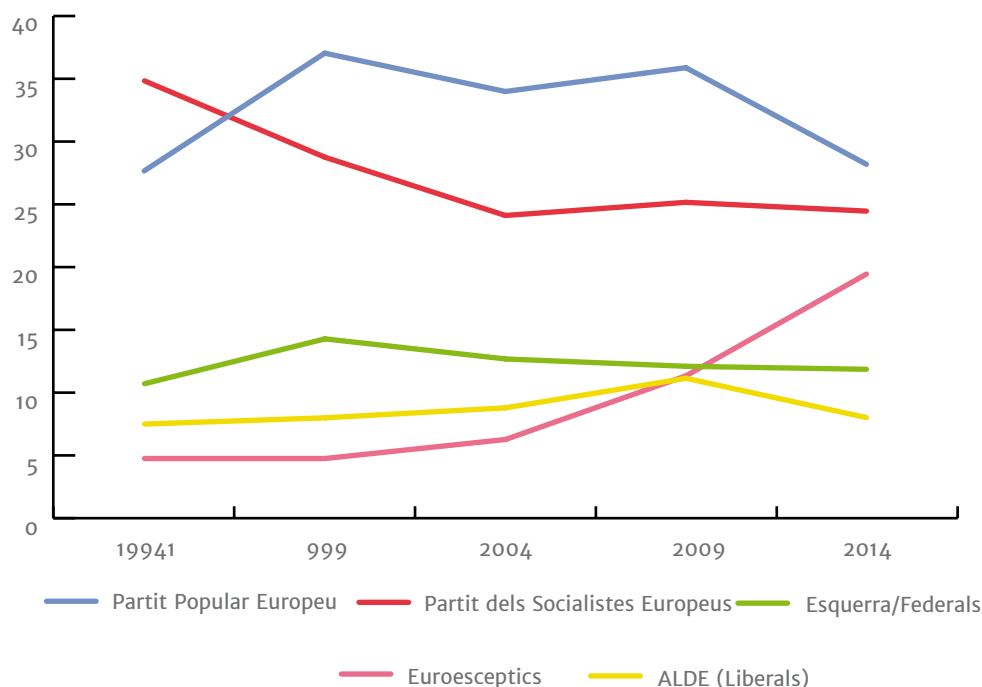
un retorn nostàlgic i perillós promogut pels populismes reaccionaris.

En canvi, per explicar la crisi, l'eurodiputat Ramon Tremosa i el seu assessor Aleix Sarri, en el llibre L'Europa que han fet fracassar. El centralisme d'estat contra la Unió Europea, assenyalen els incompliments dels estats i la debilitat de la Unió Europea, amb una Comissió que cada any emet més de mil expedients contra els estats per haver incomplert la normativa europea, però que no té prou força per a fer aplicar les seves normes.

En l'anàlisi, s'afegeix la divisió nord-sud: els estats del sud s'han pres la Unió Europea com un 'caixer automàtic', i això fa enfurismar els del nord. Si no hi ha canvis, els autors preveuen una 'decadència tranquil·la', en què la institució es buidaria de contingut i les decisions seran preses només pels estats. D'aquesta manera, es mantindria una Europa econòmica però acabaria l'Europa política. Els autors, a més, es mostren preocupats pel creixement dels populismes antieuropeus.

La tendència és clara: els dos grans grups europeus es van desgastant (Partit Popular i Partit dels Socialistes) i han passat d'un 61% dels vots el 2009 a un 53% el 2019. Alhora, l'extrema dreta euroescèptica va creixent i es formen noves aliances alternatives, com el Grup de Visegrad (Hongria, Polònia, República Txeca i Eslovàquia).

Aquest Primer de Maig, en l'homenatge a Joana d'Arc a Niça, Marine Le Pen i els seus socis del Moviment Europa

Evolució del vot de les diferents ideologies en les eleccions europees. vw

de les Nacions i les Llibertats es van conjurar en defensa de l'Europa real, la civilització comuna i 'en contra de la Unió Europea, que roba el nom i traeix els seus principis'. El creixement del Front Nacional, la Lliga Nord i el FPÖ austríac és innegable, i pot representar una nova sacsejada a Europa, l'extrema dreta com a primera força a diversos estats.

Les alternatives de cara a les eleccions del 2019

Les eleccions europees acostumen a ser una votació en clau nacional, sense cap proposta mediàtica, que acaba esdevenint un simple assaig, amb menys participació, de cara a les següents eleccions.

Diversos sectors volen trencar aquesta dinàmica. Un exemple és el d'Emmanuel Macron, que vol expandir el seu projecte a Europa, superant la gran coalició. El seu

diputat Pieyre-Alexandre Anglade, representant al l'Assemblea Nacional dels francesos del Benelux, sembla que podria ser l'home clau.

Però el projecte més innovador és el de l'ex ministre grec Yanis Varoufakis, que ha impulsat el Moviment Europeu per la Democràcia 2025 (DiEM25) amb la intenció d'unir tota l'esquerra per a les eleccions. Marca el 2025 com a punt de no-retorn per a democratitzar Europa i posar fi a l'obediència cega a la troika i l'oligarquia.

A l'estat espanyol, el naixement del moviment va portar, ara fa dos anys, a la col·laboració d'ERC, la CUP, Compromís, Podem i Esquerra Unida a les jornades 'Un pla B per a Europa' a Madrid. S'hi van tractar qüestions com la transparència o el deute, però sembla molt poc probable que totes aquestes formacions s'uneixin en una

candidatura per a les eleccions europees del 2019.

De moment, els resultats són modestos i s'han afegit al projecte el partit Génération-s, de l'ex-socialista Benoît Hamon, el Partit Pirata Txec, The Alternative de Dinamarca i dos partits sense representació parlamentària, LIVRE de Portugal i Razem de Polònia.

A més, Varoufakis ha creat el Front Europeu de Desobediència Realista (MeRA25), secció grega del DiEM25, que té intenció d'enfrontar-se a la Syriza d'Alexis Tsipras a les eleccions gregues.

El moviment centra el programa en alternatives al model actual, amb un New Deal europeu que abordi la crisi del deute, la desigualtat i la pobresa, en contraposició a uns tecnòcrates al servei dels poders econòmics i financers. També proposa de fer una constitució europea

autènticament federal, més transparent i democràtica. Segons Varoufakis, la Unió Europea té dues possibilitats: o democratització o desintegració.

L'esfondrament de l'Europa liberal

Ivan Krastev, expert en crisis de les democràcies, moviments socials i desintegració d'imperis i estats, considera que la desintegració europea ja ha començat i pot esfondrar també les democràcies liberals a la perifèria d'Europa. Al llibre *After Europe*, situa el col·lapse en aspectes més psicològics i culturals que no pas econòmics, amb la crisi dels refugiats com a detonant.

Per a molts ciutadans, la imatge de la Unió Europea és la d'una estructura burocràtica en què polítiques clau per als estats –com el control del dèficit i la immigració– han quedat fora de qualsevol discussió ideològica, amb només un camí d'aspectes legals, tècnics i d'acords entre governs en què els electors tenen poca cosa a dir.

Per tant, una democràcia sense elecció i una sobirania sense sentit en què, per exemple, els grecs poden decidir qui els governa però no pas quina ha de ser política econòmica. O un altre cas: als italians els han imposat de president un tecnòcrata com Mario Monti que no ha votat ningú.

Per Krastev, la imatge d'una única política existent i necessària ha topat amb la crisi dels refugiats a causa de la incapacitat i la manca de voluntat de les elits liberals de debatre sobre les conseqüències en el benestar, la

Una institució que no afronta els problemes polítics, econòmics ni socials, que ha quedat reduïda a la mínima expressió políticament

identitat i els drets. La crisi no ha comportat únicament un creixement del racisme i del temor econòmic, sinó també un 'pànic demogràfic', exemplificat a Bulgària, on els joves se'n van a l'estranger a treballar i arriben refugiats; una tendència que consideren que fa perillar la supervivència nacional.

A partir d'aquest moment, les majories nacionals comencen a comportar-se com minories amenaçades. Diuen que necessiten mesures extraordinàries per a mantenir-se al poder i protegir la nació d'amenaçes externes i la influència estrangera. Això porta a polítiques com la polonesa o l'hongaresa, que han restringit mitjans de comunicació i tribunals i promouen 'els veritables polonesos' o 'els veritables hongaresos'.

Hi ha una divisió, en part rural-urbana, entre els liberals. Entre els qui consideren que la fi de les fronteres és una de les fites més importants de la Unió Europea, perquè permet viatjar, viure i treballar a tot el continent, i

els qui desconfien de la Unió Europea i la influència estrangera, que consideren que es contraposa als interessos del país. La situació és extrapolable també amb el Front Nacional, el Brexit o l'elecció d'un president com Trump.

L'autor d'*After Europe* assenyala que tot plegat ha portat a una oposició que veu perillar el seu estil de vida, que està en contra de la Unió Europea –simplificada com a progressista–, que representa una elit allunyada dels problemes reals de la població, centrada en una perspectiva global i postmaterial, que ha deixat abandonats els obrers i desatén 'polítiques reals' com són la feina o donar un futur a la família. Considera raonable encarar preguntes sobre identitat, valors o l'impacte de la immigració, un debat inacceptable a la Unió Europea i que obre la porta a grups populistes d'extrema dreta i fa que el debat retorni a l'estat.

Per Krastev, la desintegració no és mai voluntària, no hi ha un partit que col·lapsi la unió, sinó que comença al

centre i hi van reaccionant governs i individus fins que s'esdevé un 'realment, no ho volia ningú'. I és impossible de saber si la desintegració serà per la moneda única, el tancament de les fronteres, el deute o per quin altre motiu. Tanmateix, Krastev considera que la Unió Europea sobreviurà els pròxims anys, simplement posposant la crisi de legitimitat actual, si no s'afronten els problemes amb uns electors que tinguin controvèrsies polítiques sobre la direcció i el futur de les seves societats.

Això sí, des de visions i ideologies diferents –esquerres, extrema dreta i liberals–, s'assenyalen unes mateixes causes de la crisi europea. Una institució que no afronta els problemes polítics, econòmics ni socials, que ha quedat reduïda a la mínima expressió política (com també hem pogut comprovar a Catalunya) i que sense un canvi de rumb sembla que va dirigida a una desintegració lenta i irremediable. ■

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 7-11 de maig

Divendres 11.
Quim Torra, l'home
que no prenia
precaucions

ALBERT SALAMÉ

Dijous 10. Toni Castellà: 'Que algú
m'expliqui com s'arriba
a la independència sense
desobediència'

ORIOL BÄBLER

Dimecres 9. La UE accentua la seva crisi
amb l'esclat del 'cop de força'
dins la Comissió

BANKSY

PEP PUIG

‘La República haurà d'expropiar Endesa, n'hem pagat la xarxa amb escreix’

Pep Puig en aquesta entrevista entra a fons sobre els grans canvis sobre l'ús de l'energia que es fa en aquest país.

ASSUMPCIÓ MARESMÀ

Pep Puig, en un país de molts Peps Puig, sobresurt per la seva feina a l'hora de portar el país cap a les energies renovables, cap a l'apoderamentament ciutadà per a controlar l'energia. N'han impulsades tantes, d'iniciatives, que no es poden enumerar. L'última, el molí de vent de propietat ciutadana, que ha de servir perquè ens adonem que l'energia no pot estar en mans d'un monopoli. Durant l'entrevista sortirà moltes vegades la frase ‘la gent no se n'adona’. La veritat és que, així que l'escoltes amb atenció, ja és impossible de viure com abans.

—Fa molts anys que sou en aquesta lluita?

—Sí, d'ençà que vam fundar Iniciativa Verda, als anys vuitanta. Vam intentar fer un partit verd aquí, amb totes les dificultats que això implicava en aquell moment. Els d'esquerres et deien que eres de dretes i els de dretes no en volien sentir parlar. Amb una coalició amb iniciativa, als anys noranta vam aconseguir treure el cap, però Iniciativa es va apropiat el nom. Vam fer una coalició que es deia Iniciativa – els Verds, però el 99 Iniciativa va dir que ja en tenia prou i ho va voler fer seu. Hauria pogut estar bé si ho haguessin demostrat, però a la pràctica no han demostrat mai entendre de què anava l'ecologia política. Simplement van agafar el nom per fer veure que eren allò que no eren, i amb això van fer perillar tota la feina prèvia que s'havia fet des dels anys vuitanta.

—No en vàreu quedar gaire content?

—Si mireu d'on ve Iniciativa s'entén tot. Ve del PSUC i aquest partit ha fet un paper nefast, sempre. A la guerra civil, va liquidar la revolució. És a dir, que l'ADN del PSUC s'ha transmutat en Iniciativa i cada cosa que ha sortit al país han col·laborat a liquidar-la.

—És fort això que dieu.

—Mirat amb perspectiva, és la realitat. Jo vaig viure l'experiència de la tran-

L'única manera d'abordar projectes d'aquesta envergadura o més grans és fer-ho col·lectivament, com es fa arreu del món

Quan reformaves una casa t'obligaven a canviar la caldera. Ara es podria fer igual amb l'energia solar. Per què no ho fan?

sició essent president d'una associació de veïns. Vaig veure com tots els militants del PSUC fotien el camp per anar a col·locar-se a les institucions i es venien per un plat de lleties. Van liquidar les associacions, van liquidar l'Assemblea de Catalunya –que hauria estat bé que continués com a contrapoder–, han pretès liquidar l'ecologisme, el feminisme, i ara ho faran amb els comuns i el moviment del 15-M. El seu ADN és liquidar tota innovació. Ja ho va dir Georges Orwell a *Homenatge a Catalunya*: 'Els comunistes no volien endarrerir la revolució, sinó liquidar-la.' Ho absorbeixen tot per liquidar-ho. En Pujol ho veia molt clar. Una vegada que vam tenir una reunió amb ell, li vam insinuar que el nacionalisme català no impulsava la creació d'un partit verd i va dir: 'Ja hi ha Iniciativa que ens fa la feina.' Queda clar, no?

—Aquest cap de setmana s'ha inaugurat la iniciativa 'Viure de l'aire'.

—La màquina produeix des de mitjan març. Aquest projecte vol demostrar que, malgrat que les circumstàncies actuals són tan desfavorables, es poden fer iniciatives com aquesta. Aquesta iniciativa ha de ser un exemple perquè en sorgeixin moltes més. L'única manera d'abordar projectes d'aquesta envergadura o més grans és fer-ho col·lectivament, com es fa arreu del món: a Dinamarca, Anglaterra, els Estats Units, Suècia... Només cal aplegar la gent, algú que empenyi i facilitar la iniciativa. El fet més curiós de tot això que ha passat en aquest país és que mentre tots ens hem apropiat socialment les tecnologies com ordinadors, telèfons mòbils... no ho fem amb l'energia. Si sense energia no podem funcionar!

—Per què ha passat?

—Perquè hi ha uns interessos que no ho faciliten. Aquests grans conglomerats empresarials dominen a la pràctica la societat. Es posen totes les traves perquè aquest domini de l'energia no es pugui trencar i no puguem ser autosuficients en energia. Ni individualment, ni col·lec-

tivament. Els governs, normalment regulen a favor d'aquests interessos. Tot allò que sigui trencar aquest domini no es facilita. Ni tan sols faciliten que la gent pugui disposar d'aigua calenta a casa amb energia solar, que és una cosa que es pot fer tranquil·lament.

—Curiosament, quan arribes a Atenes, crida l'atenció l'ús multitudinari de l'energia solar per a escalfar l'aigua...

—Sí, sí, allà n'és ple, tothom escalfa l'aigua amb el sol. Per què?, doncs perquè allà no hi ha hagut mai cap empresa que vengués gas per escalfar aigua. I aquí tenim una empresa que fa molts anys que ven gas per escalfar aigua. Gas que ve de vés a saber on, tot i que es podria fer amb tecnologia local perfectament. Jo a casa, a Barcelona, escalfo l'aigua amb energia solar i visc en un baix.

—Això ho podria fer tothom?

—Quan jo vaig ser a l'Ajuntament de Barcelona, del 1995 al 1999, vaig fer una ordenança solar que obliga tots els edificis a tenir l'aigua calenta amb el sol.

—I es compleix?

—Sí, ara no és tan sols una llei local, sinó que quan hi va haver la reforma del codi tècnic a l'estat espanyol també ho van incorporar. Tot edifici que es fa ha de tenir una part d'aigua calenta solar. Quan vaig promoure aquesta ordenança dels edificis nous havia de ser un pas previ perquè és promogué una política que afavorís que ho fessin els edificis existents. Això no ho ha continuat mai ningú. El problema no són els edificis nous, sinó com ho fas perquè un edifici vell a l'hora de rehabilitar-se incorpori aquestes energies. Hi ha un precedent dels anys seixanta que explica com es pot fer. Va ser quan es va passar de gas de ciutat a gas natural. Quan reformaves una casa t'obligaven a canviar la caldera. Ara es podria fer igual amb l'energia solar. Per què no ho fan?

—Sembla que aquests darrers anys ha passat a l'inrevés: s'ha impulsat el gas natural a tot el país.

—Sí, perquè interessava a algú vendre gas natural per escalfar aigua, en un país on tenim 1.500 hores de sol. La realitat és que es podria estalviar molt gas natural. La gent no n'adona que pagant el rebut de gas natural, aquells diners se'n van a fora del país. Si escalfes amb el sol, els diners es queden aquí i has afavorit la tecnologia local. Ens empobrim com a país, perquè es gasten els diners important energies fòssils.

—I a més a més no contamines?

—I no contamines. Catalunya és absolutament dependent de combustible fòssil. Em sembla que les últimes dades de l'ICAEN deien que un 7% de l'energia que fem servir la produïm amb recursos propis. El 93% la importem. És una quantitat de diners espectacular que se'n va fora del país. Això té molt a veure amb la independència. Podem ser políticament independents i energèticament dependents.

—La llei de canvi climàtic va ser de les últimes que va aprovar el parlament. És una bona eina?

—És un pas molt important en la bona direcció. Ara fa pocs dies, el Tribunal Constitucional hi ha donat el vist-i-plau, excepte pel *fracking*. Però com que Catalunya no té reserves de *fracking* no ens importa gaire. A més, un dels últims acords del govern català va ser per a aprovar les bases de la transició energètica. Aquest acord és important, perquè situa el marc. El nou govern, el de la República o el que tinguem, ho haurà de materialitzar. La infraestructura tecnològica per a fer-ho, la tenim i també tenim el coneixement i les empreses.

—Respecte de l'energia solar, el govern espanyol ha actuat amb clara hostilitat.

—Hi ha hagut una clara regressió brutal. Primer ho van afavorir copiant les lleis alemanyes. Tot sigui dit que ho va fer Aznar. Però passa que a l'estat espanyol es copia malament i s'aplica pitjor. A Alemanya cada vegada que hi ha d'haver un canvi hi ha un gran debat, es pacta i més o menys totes les forces socials

El primer molí eòlic comunitari del sud d'Europa. VIURE DE L'AIRE

hi participen. Durant uns quants anys, van posar un preu fix que van afavorir una certa especulació amb l'energia solar que va fer el *boom* el 2008. Es va instal·lar més energia solar a Espanya que no pas a tot el món. Però a partir de llavors va fer patapam i van posar moltes traves i van canviar les regles de joc fins i tot retroactivament. Però es poden fer canvis des de molts llocs, per exemple afavorint polítiques perquè et puguis posar plaques solars a casa teva sense cap trava.

—Si jo ara vull posar-me plaques solars tindrè entrebancs?

—Hi ha una burocràcia immensa. Et costarà més la burocràcia que el cost tecnològic.

—Però em serà fàcil de trobar qui m'ho faci.

—Sí. Tot i les dificultats que hi ha, tenim empreses que instal·len plaques solars.

—La placa solar és un enemic públic?

—Per a segons qui, sí. Trenca una situació de monopoli i de domini. Amb l'energia s'ha exercit un domini brutal. La gent no n'és conscient.

La producció d'energia té molt a veure amb la independència. Podem ser políticament independents i energèticament dependents

—Tota aquesta situació de monopoli es pot revertir?

—A l'estat espanyol, ho veig molt difícil, perquè les regles que tenen són al servei dels grans lobbys energètics. Llavors aquí, el dia que siguem independents tenim l'oportunitat de fer unes regles diferents.

—Aquí tenim sensibilitat per a fer-ho?

—Comença a haver-n'hi. Puigdemont és el primer polític que comença a parlar amb propietat de les energies distribuïdes i del canvi de les regles del joc. Però això dependrà de tots plegats que ho sapiguem fer.

—Què us va fer decidir a anar a la llista de Junts per Catalunya?

—Nosaltres ens hi vam aproximar perquè estàvem disposats a donar suport a la llista unitària i l'única condició que vam posar és que es complís el pacte de la transició energètica, que es creguessin la llei del canvi climàtic i desenvolupessin allò que significa. El president va dir que sí i nosaltres vam dir 'som-hi'. Ara està tot fer. Tenim el marc i ara falta la voluntat política i la decisió de fer-ho.

—El poder econòmic és un obstacle per al canvi?

—El poder econòmic espanyol, sí. Els fem perillar els interessos. Tot i que, si fossin intel·ligents, haurien de veure que la tendència arreu del món va cap aquí. Però passa que el poder econòmic espanyol ho vol tot per a ell. No vol començar-ho democràticament. A nosaltres ja ens va bé que hi hagi empreses energètiques que afavoreixin les renovables; en canvi, no ens va bé que impedeixin que els ciutadans facin com ells. Els ciutadans tenim els mateixos drets que ells a empènyer la transició energètica i a participar-hi.

—Som Energia o el projecte Viure de l'Aire fan visible la possibilitat que es pot canviar?

—Des del 2010, Som Energia ha aplegat més de 50.000 socis a tot l'estat i més de 70.000 clients. Aquest èxit afavoreix

que hi hagi més estructures al servei de la gent i de l'economia local. Per canviar les regles de joc hi ha d'haver una pressió social. Moltes vegades les estructures socials-administratives, arran d'una cosa nova, la primera reacció que tenen és de dir no es pot fer. Si vols innovar, t'has d'atrevir a prendre iniciatives. Si d'entrada et frenes i dius que no es pot fer no faràs mai res.

—El canvi gros d'on ha de venir?

—En el mercat energètic s'ha alliberat la producció i la comercialització, tant de gas com d'electricitat, però no la distribució ni el transport. Aquesta és la gran assignatura pendent. A Catalunya és d'Endesa Distribució. Això, en una situació de democràcia real, no hauria de ser així, perquè Endesa té generació, distribució i comercialització. Tot en mans del mateix grup, fet que per nosaltres vulnera les lleis del mercat, de la directiva europea. Això no s'hauria de poder fer. La distribució hauria de ser a les mans d'empreses que no tinguessin res a veure amb els altres vessants, que fossin neutrals. Si volem avançar, s'ha de diferenciar molt clarament la propietat de la gestió. Entenem que la propietat d'aquestes xarxes és un robatori. Les hem pagades els usuaris.

—A Europa això no passa?

—Una de les estratègies a pensar és com canviar aquestes regles de joc que marquen que la distribució de l'energia continua essent de qui és. Això a Europa és molt més clar, perquè les empreses que distribueixen en molts països són de titularitat pública i es fan concessions temporals per a la gestió.

—Això no passa a Alemanya?

—No passa a Alemanya, ni a França...

—Aquest funcionament és una rèmor del franquisme?

—I tant que sí. L'estructura energètica de l'estat espanyol es va fer amb els monopolis franquistes. Van atorgar els monopolis a les empreses que hi havia llavors, que eren totes privades.

Estàvem disposats a donar suport a la llista unitària i l'única condició que vam posar és que es complís el pacte de la transició energètica

En el mercat energètic s'ha alliberat la producció i la comercialització, tant de gas com d'electricitat, però no la distribució ni el transport

I continuen essent-ho. Es va fer com a pagament dels serveis que havien fet aquests grups al franquisme.

—Com ho hem de fer, a la República, per a resoldre això?

—Se'ls ha d'expropiar. S'han de posar les xifres sobre la taula i veure que han estat remunerats amb escreix. Se'ls ha de dir: 'Aquestes estructures han de ser públiques.' I públic no vol dir que ha de ser de l'estat, poden ser xarxes ciutadanes. A la capital de Califòrnia, Sacramento, l'empresa elèctrica que subministra la ciutat és dels ciutadans i cada quatre anys cada districte elegix el seu representant al consell d'administració. Són set persones, una de cada districte de la ciutat, elegits directament per gestionar l'empresa. El segle XXI hem de superar l'estatisme del segle XX, que va néixer després de la Segona Guerra Mundial. Les infraestructures amb fórmules imaginatives han d'acabar essent dels ciutadans. Poden ser empreses privades amb participació de ciutadans, poden ser cooperatives... A Anglaterra hi ha figures legals com les *community interest company*, que són una mena de societats limitades, però sense ànim de lucre. No se n'han de beneficiar grups

privats com Endesa. Això és un escàndol. L'energia és un bé comú, que ha de ser a les mans dels ciutadans, tant les infraestructures de captació dels fluxos (del vent, del sol, de l'aigua), com les de distribució.

—I el drama de la pobresa energètica?

—La pobresa energètica no l'abordaràs reconeixent el dret de l'energia com es diu. Què vol dir això? Què tenim el dret de cremar combustibles fòssils i contaminar? Això és un dret? Per a mi el dret és captar les energies renovables per a disposar d'energia. Això sí que és un dret. Però l'esquerra s'equivoca posant un dret encadenat a l'energia fòssil perquè en les circumstàncies actuals és com dir 'tenim el dret de contaminar'. I aquest dret no el tenim. Tenim la responsabilitat de no contaminar; per tant, a parer meu, hem de partir d'uns altres paràmetres.

—Això ho comprenen els polítics?

—De moment, això no. Hi va haver una declaració a Berlín que es deia 'El dret a les energies renovables'. Això sí que és un dret. Si tu estàs envoltat d'energies pertot arreu, has de tenir reconegut el dret de captar-les i fer-les servir individualment o col·lectivament. Això sí

que és un dret que la nova constitució de la República ha de considerar i tenir. La mentalitat de defensa clàssica dels drets al marge de les responsabilitats és un gran problema. Hi ha d'haver la responsabilitat de no cremar i de no fis-sionar. Anem introduint drets al marge de les responsabilitats.

—Què n'hem de fer, de les centrals nuclears?

—Tenim un problema perquè hem heretat una situació en què el 50% de l'electricitat es fa amb energia nuclear. A més, són unes nuclears molt velles, que ens poden donar algun ensurt en qualsevol moment. S'han de fer les polítiques per abandonar l'energia nuclear com més aviat millor, abans no ens donin un ensurt. El govern de Catalunya té des del 2009 un pla sobre la taula on se li diu com es poden tancar les nuclears i quin cost té. Aquest pla preveu de substituir-les amb una barreja de renovables i cogeneració d'alta eficiència.

—Això és inclòs en la llei del canvi climàtic?

—S'hi diu que s'ha d'abandonar l'energia nuclear. Però, és clar, per abandonar-la s'haurà de substituir per unes altres fonts. Per tant, s'han de fer polítiques molt actives per introduir energia solar i eòlica bàsicament.

—No tenim gaire temps, perquè, com dieu, són molt obsoletes.

—Les que hi ha funcionant són de mitjan anys vuitanta, tenen una pila d'anys. Quan jo estudiava ens deien que les nuclears funcionarien 25 anys. Ara hi ha qui té coll avall que duren quaranta anys i hi ha algun boig que diu cinquanta. Això posa el país en situació risc. Un país petit com Catalunya, amb tres reactors... Al País Valencià hi ha Cofrents i al Nord n'hi ha més... Tenim un problema gros i la gent no n'és conscient. Allò que va passar a Fukushima pot passar a qualsevol central, també a les nostres.

—Tornem a l'energia eòlica. Durant molt de temps es va dir que era dolenta

Planta solar fotovoltaica de Som Energia a Alcolea del Río, a Sevilla. S.E.

perquè matava ocells i feia malbé el paisatge.

—Als parcs eòlics on hi ha corredors migratoris d'ocells s'instal·len radars per parar les màquines quan s'acosten estols d'ocells. Els primers interessats perquè no hi hagi mortaldats són els que promouen aquesta energia. Les coses no es fan de qualsevol manera. Bona part de l'oposició eòlica s'ha camuflat amb raons de paisatge. Per a mi aquesta no ha estat la raó de fons, sinó que l'oposició ha existit per la manera com s'han promocionat aquests parcs eòlics. S'ha fet amb empreses foranes, que se n'enduen els beneficis. Això canviaria radicalment si s'hi fes participar la gent, en aquests projectes. Aquí es podria fer una llei, com es va fer a Dinamarca, que qualsevol projecte eòlic ha de tenir la participació de la gent del territori. Això faria que el sentissin seu.

—Aquest rebuig ha frenat el creixement d'aquesta energia?

—I tant! Aquí podríem tenir molts megabits i en tenim 1.200, mentre a Espanya n'hi ha 20.000. Aquest rebuig, a part d'això que comenteu, també té una història. Jo havia sentit dir al president Pujol, en un discurs a Sant Pere de Ribes, a mitjan anys vuitanta, quan s'inaugurava una instal·lació solar tèrmica: 'No podem tornar als molins de vent, el futur són les tèrmiques i les nuclears.' Això ho va dir textualment. Aquesta era la seva visió.

—I de la biomassa, què en penseu?

—A determinades comarques és una font d'energia a considerar perquè tenim molt bosc. De fet, s'utilitza. Hi ha una paperera a Besalú, un lloc envoltat de bosc pertot arreu, molt innovadora, que en aquests moments és neutre en CO₂. Ara, a Barcelona no té cap sentit portar-hi biomassa de fora. També és absurd de veure pobles del Pirineu que cremen gasoil, quan tenen bosc a l'abast, molts comunals.

—No tenim pas temps de parlar de com l'ús de les energies fòssils perjudica

molts països. Recordo el cas de Nigèria, on Shell ha fet una autèntica devastació.

—Aquí hi ha hagut la paradoxa que gent que s'oposa a les renovables per criteris estètics no s'adona de les implicacions ambientals, ecològiques i socials de l'ús dels combustibles fòssils. Esparveren les condicions amb què s'extreu aquesta energia i com es tracta a les comunitats que viuen en aquests territoris. Mentre no diem res de tot això, en canvi ens fixem que un molí de vent fa lleig: això és una mica de cinisme. Una multitud de militants ecologistes del tercer món han deixat la vida fent oposició a l'explotació energètica. L'economia extractiva és transformar els sistemes naturals en diners, a còpia d'arrasar-ho tot.

—Malgrat tot, hi veieu un canvi?

—Crec que sí. Quan vam inaugurar el primer molí de vent a Vilopriu, que era una màquina petita, vam dir: 'Algun dia l'eòlica superarà la nuclear.' I això en alguns moments, a l'estat espanyol, ja passa.

—Anem molt endarrerits?

—Vivim d'una ficció que vam crear a la transició que pagarem molt cara, no únicament amb energia.

—Per fer tots aquests canvis, la independència és una oportunitat gairebé única?

—Sí.

—Però hi ha una esquerra que no pensa així.

—Ja he dit al principi què pensava d'aquesta esquerra. La democràcia del segle XXI s'ha de reinventar, no pot ser només representativa. Hi ha d'haver contrapoders socials que la facin viva. Està bé que tinguem el parlament, però és massa fàcil de manipular des dels poders fàctics, vaja, ja ho hem viscut.... Calen solucions imaginatives. Un dels pocs que han pensat en tot això és Abdul·là Öcállan, el líder kurd empresonat. En el 'Manifest per una civilització democràtica' fa unes anàlisis brutals. És el que s'aplica a Rojava. ■

L'economia extractiva és transformar els sistemes naturals en diners, a còpia d'arrasar-ho tot

La democràcia del segle XXI s'ha de reinventar, no pot ser només representativa

El mural del cèlebre grafiter Banksy, a Dover, mostra un operari traient amb cisell i martell l'estrella del Regne Unit de la bandera de la Unió Europea. vw

La UE accentua la seva crisi amb l'esclat del 'cop de força' dins la Comissió

Dia d'Europa Avui, Dia d'Europa, el projecte comunitari entra en una profunda crisi · El Selmayrgate n'ha estat el darrer episodi

JOSEP CASULLERAS NUALART

Avui, 9 de maig, es commemora el Dia d'Europa, en record de la declaració que va fer aquest mateix dia del 1950 el qui aleshores era ministre d'Afers Estrangers francès, Robert Schumann, que va inaugurar la Comunitat Europea del Carbó i de l'Acer. Avui, seixanta-vuit anys més tard, el projecte europeu, després d'haver-se anat ampliant políticament,

econòmicament i territorialment, comença a trontollar.

A part el cop que ha significat el Brexit, de la incapacitat de donar una resposta humanitària adequada a la crisi dels refugiats, dels nombrosos problemes interns, aquesta diada europea arriba en un moment d'una forta crisi de credibilitat institucional, amb un escàndol de corrupció al cor de la Comissió Europea que ha esclatat no fa pas gaire. El darrer episodi, l'article incendiari d'un pesant de la CDU

Aquesta diada europea arriba en un moment d'una forta crisi de credibilitat institucional

alemanya a l'Eurocambra: Ingeborg Grässle, membre del grup del PP europeu, com Juncker i com el seu número dos, Martin Selmayr, també alemany. Un article amb un titular ben eloqüent: 'Selmayrgate: Un "cop de força" contra Europa'.

L'article ha estat publicat aquest cap de setmana al diari Libération, el diari en què el periodista Jean Quatremer va destapar l'anomenat Selmayrgate. És un escàndol de relacions de poder i de favoritisme entre la petita elit

Jean-Claude Juncker assenyalava un periodista en una conferència de premsa de la Comissió. E.P.

que aquests últims anys s'ha fet forta entorn del president de la Comissió, Jean-Claude Juncker, amb Martin Selmayr de protagonista i focus de totes les crítiques. És el nou home fort de la Comissió, que va arribar al càrrec de secretari general per un procediment molt dubtós en què ha tingut el paper de protagonista secundària Clara Martínez Alberola, la mà dreta de Juncker i principal ariet del PP espanyol a Brussel·les contra l'independentisme català.

El grup, compost per alts càrrecs, s'ha anat fent fort al capdavant de l'executiu comunitari, fent ús del coneixement dels reglaments i la circulació restringida d'informació en els procediments de designació de càrrecs per a escalar posicions. I Selmayr és qui ha arribat més amunt:

ha esdevingut secretari general després d'haver estat secretari general adjunt durant vuit minuts (més informació sobre el Selmayrgate i la implicació del PP espanyol).

L'escàndol ha anat creixent i la cúpula de la Comissió s'ha anat trobant cada vegada més acorralada pel Parlament Europeu i per la premsa. El darrer cop és l'article de Grässle. I és un cop dur, tant per qui l'explica com perquè assenyalava d'una manera molt precisa la dimensió d'aquesta crisi de la comissió Juncker: la perpetuació d'un sistema clientelista i d'afinitat política per sobre del meritocràtic en el si de la Comissió, i la burocratització del grup de persones que la dirigeixen: incapaces de donar una resposta a problemes de gran transcendència a la UE i projectant

La perpetuació d'un sistema clientelista i d'afinitat política per sobre del meritocràtic en el si de la Comissió

una imatge cada vegada més allunyada dels ciutadans.

'Tothom sent que l'han ensarronat'

L'eurodiputat de la CDU diu en l'article a Libération: 'Avui tothom sent que l'han ensarronat. A la considerable insatisfacció d'una gran part de l'aparell de Brussel·les i de l'opinió pública, s'hi ha afegit la relació conflictiva entre els portaveus de la Comissió i una part de la premsa.' I

explica: 'Observo amb preocupació la manera com la Comissió tracta els periodistes. Els "privilegiats" tenen dret a informació exclusiva i, en agraïment, publiquen articles amistosos. Els periodistes crítics, d'altra banda, són marginats i fins i tot la seva integritat professional pot ser qüestionada públicament [...]. El servei del portaveu de la Comissió ha estat incapaç de donar respostes creïbles a les preguntes dels periodistes.'

Jean-Claude Juncker, Margaritis Schinas i Clara Martínez Alberola, a la comissió. E.P.

Una referència que ens pot recordar la posició evasiva i fins i tot prepotent amb què portaveus de la Comissió, com per exemple el grec Margaritis Schinas, han esquivat desenes de vegades les preguntes que la premsa formulava sobre la repressió espanyola contra l'independentisme català. Aquest és un exemple més pròxim a nosaltres, però és il·lustratiu d'una manera de procedir sobre els afers més espinosos. I el més espinós ha estat segurament el Selmayrgate. Schinas va mirar d'esquivar l'escàndol a la sala de premsa, dient que s'havien respectat tots els procediments legals 'religiosament' en la designació de Selmayr com a secretari general. En veient el mal humor i l'exasperació de Schinas, el periodista Quatremer,

de Libération, li va etzibar: 'Aquestes institucions no us pertanyen pas a vós, sinó als ciutadans europeus, i tenim tot el dret de fer-vos preguntes, i de repetir-vos-les tantes vegades com vulguem, sense que ens hàgiu de donar lliçons de moralitat.'

En el fons, el Selmayrgate projecta una crisi estructural de la Comissió un any abans de la renovació dels càrrecs de la institució. Grässle escriu: 'Quan es renovi la Comissió, el 2019, els membres dels gabinets dels comissaris seran recompensats una vegada més per la seva feina i ascendits a llocs superiors. Els grans perdedors d'aquest paracaigudes seran, per tant, els funcionaris de carrera "normals" sense proximitat política, oimés quan la comissió Juncker, que vol ser

Com més va més arriba als ciutadans de la UE, que no veuen que hi hagi una resposta als principals envits amb què es troben en els seus països

"política", es distingeix pel seu talent per a interpretar les regles de manera creativa per a esquivar-les millor. Això és lamentablement cert en el cas de la Comissió, però també en el del parlament [europeu]. Aquestes pràctiques porten cada vegada més a la frustració dins la burocràcia, que sent que les carreres depenen més de l'arbitrarietat que no de la racionalitat.'

Una frustració que transcendeix la bombolla burocràtica brussel·lesa, i que com més va més arriba als ciutadans de la UE, que no veuen que hi hagi una resposta als principals envits amb què es troben en els seus països. En un moment en què la Comissió funciona com un club d'estats que es protegeixen, costi què costi, colpeix amb força el nostre país. **UU**

TONI CASTELLÀ

‘Que algú m’expliqui com s’arriba a la independència sense desobediència’

El dirigent de Demòcrates defensa en aquesta entrevista ‘recuperar les institucions autonòmiques però no pas per fer autonomisme’

ORIOLBÀBLER

PERE MARTÍ

Antoni Castellà, dirigent de Demòcrates, ha sortit en plena recta final de la investidura advertint que el seu partit consultarà amb les bases el candidat que proposi Carles Puigdemont. El calendari s'acaba, però Castellà diu que hi ha temps. Demòcrates forma part del grup d'ERC, perquè es van

presentar en coalició a les eleccions, però té dos diputats que són imprescindibles per a la majoria independentista, sobretot sabent que la CUP no votarà el candidat que es proposi. Més enllà del nom, Castellà també esmenta línies de la nova legislatura que no acaben de coincidir amb les dels seus socis de majoria:

—El Tribunal Constitucional ha suspès la reforma de la llei de Presidència i, per tant, s'ha tancat definitivament la porta a la investidura de Puigdemont.

—De la manera que l'ha presentada Junts per Catalunya, sí. Hi havia dues possibilitats. La primera era fer un torcebraç de desobediència per a respectar qui

Teníem tots els instruments per a proclamar la República el 3 d'octubre i defensar-la pacíficament

Si anem a eleccions perquè ens hem barallat els partits fidels a la República, serà un desastre absolut

havia guanyat les eleccions i proposar Puigdemont, aguantar la posició i probablement anar a unes noves eleccions. Com que Puigdemont mateix ho ha descartat, la segona situació és aprovar la llei i, una vegada suspesa, proposar un pla D amb un altre candidat. Ha estat bé fer la llei, perquè ha evidenciat que l'estat no ha acceptat mai el resultat del 21 de desembre.

—Demòcrates era partidari de fer un torcebraç i desobeir?

—Nosaltres hauríem proclamat la independència el 3 d'octubre. L'1 d'octubre va ser un procés d'autodeterminació en el qual l'estat espanyol va fer fallida en territori català. Teníem tots els instruments per a proclamar la República el 3 d'octubre i defensar-la pacíficament, però no es va fer.

—Va ser el govern que va decidir de no proclamar-la fins al dia 27 d'octubre.

—Un procés d'insurrecció com el de l'1-O s'ha de mirar de guanyar durant les primeres 24 hores o s'ha d'esclafar per part de l'estat, que és el que va fer quan va treure el rei. Una vegada perduda aquesta batalla, hem de provar de rearmar-nos per tornar a un 3 d'octubre. Hi pot haver discussió dins l'independentisme de com es fa, això, però en un estat com l'espanyol, que algú m'expliqui com s'arriba a la independència sense desobediència. Ha d'acabar així.

—La ponència 'Fem República' que ha presentat ERC no diu això.

—Jo no entraré a discutir què fa un altre partit amb el qual tenim una coalició i compartim grup parlamentari. La coalició ERC-Demòcrates se sustenta per l'objectiu d'assolir un estat independent en forma de república. Podem discutir el que calgui, però l'independentisme ha de tenir clar que no hi ha cap més mandat que no sigui el sorgit de l'1-O, per tant, el de l'estat independent. Podem discutir com arribem a fer aquest torcebraç i que s'aguant. Perquè els que no s'aguanten només desgasten i no ens acosten pas a l'objectiu final.

—Si ERC canvia d'estratègia, la relació amb Demòcrates és revisable?

—La relació entre ERC i Demòcrates és revisable si s'incompleix l'acord de coalició. De moment, els principis de l'acord de coalició no han variat.

—Una vegada suspesa la llei de Presidència, s'espera que el president Puigdemont anunciï un candidat a la investidura. Però Demòcrates vol demanar a les bases si els sembla bé aquest candidat. Poden fer perillar la investidura?

—Sé que sorprèn, però ens hi obliguen els nostres estatuts. Quan prenem decisions d'aquesta transcendència ho consultem amb tots els nostres voluntaris. Quan tinguem el nom i el full de ruta, ho sotmetrem a consulta. Per nosaltres és molt més important el què que no el qui. El qui correspon a Junts per Catalunya, però la posició dels nostres diputats dependrà molt del què.

—Doncs tot indica que hi haurà el qui, però el què el donarà a conèixer el candidat durant el debat d'investidura.

—Això no seria acceptable. El candidat que proposi Puigdemont ha d'explicar el seu full de ruta abans de la investidura. No calen compaixions de premsa, però sí un acord de les forces partidàries de la República. Amb un estat agressiu davant i la repressió que hi ha, moltes coses no les hem de verbalitzar. Però com a mínim els dirigents de Demòcrates hem de saber si la proposta és satisfactòria o no.

—Si els dos diputats de Demòcrates no donen suport al candidat, faran que hi hagi eleccions avançades.

—La meua opinió és que anar a les eleccions tenia sentit si eren conseqüència d'un torcebraç amb l'estat fruit d'investir Puigdemont. Per tant, anàvem a unes eleccions de tot l'independentisme contra l'estat. Qualsevol altra cosa no té sentit. Si anem a eleccions perquè ens hem barallat els partits fidels a la República, serà un desastre absolut.

No podem afrontar les municipals com si no passés res. El problema real més gran que ens afecta és no ser un estat

ORIOLBÄBLER

—Però Demòcrates forma part del grup parlamentari d'ERC i els republicans ja han dit que donaran suport al nom que proposi Puigdemont. No hi ha disciplina de vot?

—Només tenim disciplina de vot en les qüestions que conté l'acord de coalició i el programa electoral conjunt. Un programa electoral no té un nom, i els objectius són molt genèrics.

—Quines són les condicions que posa Demòcrates per a votar el nou candidat?

—L'objectiu de la legislatura hauria de ser restablir les condicions del 3 d'octubre per proclamar la independència. Per arribar-hi, primer hem de fer un govern que mantingui la lleialtat al govern legítim de la República. La recuperació de les institucions ha de ser instrumental. Hem de recuperar les institucions autonòmiques, però no pas per fer autonomisme sinó per utilitzar-les a favor de l'objectiu de la independència. També hem de mantenir el procés d'internacionalitza-

ció i la mobilització ciutadana en el procés participatiu. I finalment, recuperar el control del territori, cosa que requereix afrontar les pròximes eleccions municipals en clau republicana.

—Municipals en clau republicana vol dir amb llistes unitàries?

—Proposem de fer primàries republicanes a tots els municipis.

—Com proposa Graupera a Barcelona...

—És un bon exemple. Però volem anar més enllà dels partits i que siguin obertes a tota la ciutadania, incloent-hi les entitats i els CDR. No podem afrontar les municipals com si no passés res. El problema real més gran que ens afecta és no ser un estat.

—Hi ha qui diu que Graupera és de Demòcrates.

—No, no. No amago res: vam col·laborar en la campanya pel sí, però la seva proposta és personal. ■

Quim Torra, l'home que no prenia precaucions

Perfil del diputat, editor i advocat que Carles Puigdemont ha proposat per a la presidència de la Generalitat

ALBERT SALAMÉ

PERE CARDÓS

Després de vint anys de feina a l'empresa privada i havent anat a parar a Suïssa, Quim Torra va decidir de canviar d'aires i va tornar a Catalunya per començar una nova vida. Amant de la literatura, el periodisme i els llibres, Torra deixava enrere una vida de *powerpoints* i reunions executives d'alt nivell en el món de les assegurances per posar-se a escriure i a fundar una editorial, Acontravent. Aquella experiència restà impresa en els fulls de *Ganivetades*

suïsses. Viatge (d'anada i tornada) al cor del management i del capitalisme salvatge, un llibre editat pel seu amic Jaume Ciurana a Símbol Editors l'any 2007.

En el retorn a Catalunya, Torra s'immergeix en arxius, correspondències, llibretes, dietaris i fulls de diaris antics per recuperar personatges dels millors anys del periodisme català i oferir-los a tothom. És així com esdevé el principal coneixedor de la vida i obra d'Eugeni Xammar, el periodista que va passar seixanta anys voltant pel món. Escriu una biografia de Xammar, també editada per Símbol. De Xammar, sempre en recordarà el compromís amb Catalunya condensat en una frase: 'Tractant-se de les coses de Catalunya, jo no prenc mai precaucions.' I més endavant, el 2009, guanya el premi Carles Rahola d'assaig per la seva obra *Viatge involuntari a la Catalunya impossible*, sobre els periodistes Lluís Capdevila, Àngel Ferran i Francesc Madrid, que es van haver d'exiliar quan la República fou derrotada.

Quim Torra, nascut el desembre del 1962 a Blanes, acompanya la seva activitat intensa als arxius i biblioteques d'una tasca igualment intensa d'activisme cultural i polític des de la societat civil. També emprèn una activitat constant com a articulista en revistes i diaris diversos i com a editor de desenes de llibres, amb el segell Acontravent. El primer càrrec en una entitat sobirana l'exerceix com a president de Sobirania i Justícia, quan el febrer del 2011 substitueix Agustí Bassols, mort ara fa una quinzena de dies. Torra deixa la presidència d'aquesta entitat el març del 2014. També fou el 2011 quan va interposar al Tribunal Europeu de Drets Humans una demanda –refusada posteriorment– contra la sentència del Tribunal Constitucional espanyol sobre l'estatut.

Quim Torra també assumeix responsabilitats institucionals aquell 2011. L'Ajuntament de Barcelona el nomena gerent de Foment de Ciutat Vella el

Quim Torra ha recordat la frase del seu estimat Xammar i no ha pres precaucions

setembre. Nou mesos després, el juny de 2012, Xavier Trias el designa director del Born Centre Cultural. Torra posa dempeus aquesta 'zona zero del 1714', com li agradava anomenar-la, i la situa com una referència cultural i patrimonial de la ciutat. S'ocupa del Born fins al setembre del 2015, que abandona el càrrec amb l'entrada del nou govern d'Ada Colau. Aleshores agafa la direcció de la Revista de Catalunya i, entre el juliol i novembre, exerceix la presidència interina d'Òmnium quan Muriel Casals dimiteix per incorporar-se a la llista de Junts pel Sí de les eleccions del setembre.

És un moment de màxima activitat. El paper de les entitats sobiranistes és decisiu per a greixar els engranatges dels partits que han fet el pas d'anar plegats. Però també de reforçar les sinergies amb la CUP. I Quim Torra fa una tasca incansable en aquesta direcció. És un defensor de la màxima lleialtat als mandats del poble i posa tot l'esforç a exigir que els compromisos siguin explícits i clars. Torra pilota la nau d'Òmnium fins al desembre del 2015, quan Jordi Cuixart pren el relleu. Pocs mesos després, el març del 2016, és nomenat director del Centre d'Estudis de Temes Contemporanis, organisme dependent de la Generalitat de Catalunya. I aquell mateix any publica *Els últims 100 metres*, que descriu el tram final cap a la República i una semblança biogràfica de Muriel Casals.

Quim Torra fa un pas més en la trajectòria cívica i política quan accepta d'ocupar una posició avançada en la llista de Junts per Catalunya per a les eleccions del 21 de desembre de l'any passat. L'editor i advocat defensa a capa i espasa la legitimitat del president i del govern que ha estat expulsat dels despatxos pel 155. En una **carta per a Clara Ponsatí** publicada a VilaWeb fa quatre dies, Torra assenyalava la fórmula per a encarar l'embat de l'estat: «Passar de pressa no volia pas dir córrer, sinó avançar en línia recta i exercir la sobirania del poble de Catalunya. Només així es podia -es

podrà- fer front a l'investida de l'estat espanyol.»

En una entrevista recent (el març d'enguany), Torra explicava quina era la lliçó que es podia extreure de l'octubre passat: «Jo m'havia imaginat que si deu anaven a la presó, els tocava patir, però que si érem tres mil que ens tocava rebre, no hi hauríem entrat. I ha passat que n'hi han entrat deu. Aquesta és una lliçó de l'octubre, també. Quan tornem a tenir un moment propici, hem d'estar disposats a ser tres mil a la presó. Amb totes les conseqüències. Això ho he pensat tota la vida i ho continuo pensant. No em desdiré d'allò que he pensat sempre.»

La seva trajectòria l'ha dut a ser un actiu ben valorat per totes les famílies de l'independentisme. Té bona relació amb els diputats d'ERC i la CUP. Ha estat un dels negociadors dels acords que han de permetre d'avançar aquesta legislatura. I ha exigint en tot moment ser fidels al mandat del primer d'octubre per construir la república independent de Catalunya. Quan, aquests últims dies, el president Puigdemont li ha proposat la presidència, Quim Torra ha recordat la frase del seu estimat Xammar i no ha pres precaucions. ■

ALBERT SALAMÉ

Les vint-i-cinc herbes remeieres més freqüents: quines propietats tenen?

Herbes Us oferim una guia sobre aquesta saviesa mil·lenària

ESTER ESTELA

Hi ha herbes, com ara la cua de cavall, que es fan servir des de l'edat de Pedra. O el llentiscle, que ja l'empraven els egipcis per momificar els cadàvers, perquè és un dels millors conservants que es coneixen', explica fra Valentí Serra de Manresa, tot un expert en herbes remeieres. Els botànics calculen que hi ha gairebé set-centes espècies de plantes medicinals. A més, la major part de les més utilitzades són plantes que creixen a prop de les cases, a les vores dels camins, als marges dels camps, dels horts i dels recs.

És una saviesa mil·lenària que actualment es va recuperant, després d'un període de crisi que va començar amb la revolució dels fàrmacs, el segle XIX. A més, és un patrimoni molt fràgil, perquè el coneixement es transmetia de manera oral o informal de generació en generació. S'ha

pogut mantenir gràcies a la voluntat d'alguns folkloristes, com ara Cels Gomis, que va escriure *Botànica popular*, l'afany d'aplegar tota mena de coneixement d'algunes ordres monàstiques i la feina de les trementinaires.

El llegat d'aquestes dones, que es desplaçaven a peu per tot el país venent les herbes i remeis elaborats artesanalment, es manté molt viu a Tuixent. En aquest poble de l'Alt Urgell hi ha el Museu de les Trementinaires i Josep Badia n'és un dels responsables. 'Si es coneixen bé i se saben combinar, amb les herbes es pot fer medicina preventiva i guarir coses lleus', explica. 'Però també cal aplicar-les amb seny i seguir el mètode tradicional de la novena, que consisteix a aplicar un tractament durant nou dies i després plegar; així l'organisme no s'hi acostuma.'

Ara que s'acosta Sant Ponç, patró d'herbolari i apicultors, us expliquem les principals propietats d'algunes de les herbes remeieres i aromàtiques més freqüents del país:

Herbes remeieres. ARXIU

Arç blanc: La infusió de flors es pot prendre com a tònic en cas d'insuficiència cardíaca, coronària o arítmia. Tot i això, no és útil en atacs aguts perquè té un efecte lent. També serveix per a eliminar ansietat i com a relaxant muscular i antiespasmòdic. En forma de gotes o de tintura (80g d'alcohol de 30º amb 20g de flors seques; deu dies maceració) és efectiu contra la hipertensió.

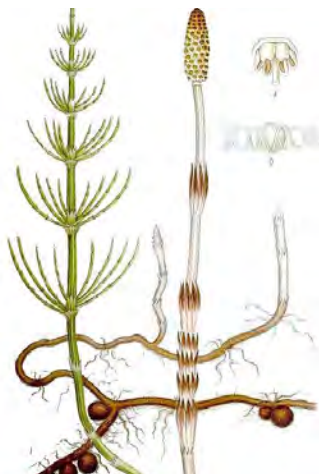
Boixerola o raïm d'óssa: Una de les millors herbes per a tractar infeccions d'orina, perquè drena i alhora guaireix, gràcies a les propietats antisèptiques i antibacterianes. A més, és de les poques herbes que s'administren per maceració: això vol dir que les fulles seques i trinxades es deixen tota la nit en un recipient amb aigua, la qual s'ha de colar abans de prendre.

Calèndula: En forma d'ungüent és molt popular per a calmar inflamacions de la pell produïdes per cops o picades d'insectes i també per a cremades a la pell. Composició: 40g de flors de calèndula seques, 400ml d'oli d'oliva verge extra o oli d'ametlles dolces, 50g de cera. La infusió de calèndula també és molt bona per a alleujar els dolors de la menstruació: ajuda a calmar els espasmes uterins i a reduir el sagnat excessiu.

Camamilla: Es fa servir com a antiinflamatori, espasmolític, carminatiu i digestiu. Va especialment bé per a expulsar els gasos, per als espasmes intestinals i les úlceres gàstriques, evita els dolors de la menstruació i és un sedant i diürètic suau. Externament, es pot emprar com a col·liri ocular natural per a problemes de conjuntivitis, al·lèrgies, ulls cansats o mussols. També és molt emprada com a xampú perquè aclareix el cabell i el fa més brillant.

Cua de cavall: Una de les herbes diürètiques més potents que es coneixen és la cua de cavall, i per això normalment es fa servir en el tractament d'edemes, la retenció de líquids als teixits. Com que elimina líquids molt de pressa, hi ha qui pensa que és una herba que fa aprimar, però no és el cas. A més, en agricultura ecològica se'n fan servir les tiges estèrils com a remei natural contra fongs i plagues.

Espígol o barballó o lavanda: Sedant i equilibrador. Digestiu, aperitiu, antiespasmòdic i carminatiu lleuger. Externament, administrat en oli de massatge amb un 10% d'essència, pot ser antireumàtic, estimulador de la circulació i balsàmic. Molt emprada en el sector de la perfumeria i cosmètica. La planta també és un potent repel·lent de mosquits.

Eucaliptus: És conegut com a antisèptic, analgèsic, antiinflamatori, expectorant, vermífug i antibiòtic. En medicina s'empra per a afectacions respiratòries, infeccions urinàries, paràsits intestinals... Com a ús extern, també serveix per a tractar la dermatosis, úlceres varicoses i halitosi. És una herba que es pot aplicar tant en forma d'infusió com d'ungüent o en vapors.

Farigola o timó: És un estimulant general de la circulació sense ser excitant. Ideal per a estats de decaïment. Com la majoria de les plantes que es fan servir a la cuina, és digestiva i aperitiva. També és molt coneguda per les seves propietats antisèptiques, expectorants i sudorífères i per això és molt indicada per a combatre refredats, estats gripals i congestions. En ús tòpic, una infusió amb el 10% de farigola, pot ser un molt bon desinfectant.

Fonoll: Lleugerament laxant, antiinflamatori i carminatiu, que vol dir que ajuda a eliminar gasos intestinals. Barrejades amb camamilla, les flors i les fulles són una tisana molt freqüent per a eliminar els còlics dels nadons. També afavoreix la producció de llet durant la lactància. En ús extern, s'empra per a la inflamació d'ulls aplicant una infusió dels fruits amb compreses o discs de cotó.

Herba fetgera o viola de llop: Tal com el seu nom popular indica, les fulles d'aquesta herba tenen un poder hepàtic molt alt. Això fa que serveixi per a eliminar del fetge totes les toxines que acumula i, per tant, té un efecte desintoxicant. També té un efecte colagóg, que facilita l'expulsió de la bilis cap al duodè.

Llorer: Pel seu principi amarg, es pot fer servir com a tònic estomacal, aperitiu i carminatiu. En aplicació externa és antireumàtic i serveix per a elaborar oli de llorer: 30g de fulles en un litre d'oli d'oliva i macerar-ho deu dies a sol i serena. Molt emprat també en la preparació de plats a la cuina com ara guisats, peix, brous, llegums, etc. En veterinària, tradicionalment s'ha fet servir una mantega confectionada a partir dels fruits per combatre els paràsits.

Marialluïsa: Molt útil per a expulsar els gasos de l'aparell digestiu i evitar les flatulències i l'aerofàgia. També facilita la digestió, en estómacs dèbils o nerviosos, propensos a la dispèpsia. És antireumàtica, té una funció expectorant que ajuda a expulsar mucositats i és relaxant. Una de les maneres d'aplicar-la per tonificar els nervis és afegir la infusió de flors i fulles a l'aigua d'un bany calent.

Melissa o tarongina: En infusió és estomacal, espasmolítica i carminativa. També té efectes sedants, ajuda a agafar el son i equilibra el sistema nerviós sense efecte depressor en el sistema nerviós central. També és emmenagóg, i per tant, útil en la regulació dels trastorns menstruals. Per via externa, té acció antisèptica, antifúngica i antivírica i per això les fulles fresques es fan servir per calmar dolors de ferides a la pell.

Menta: De menta, n'hi ha moltes varietats. Algunes de les més emprades són la piperita, que té un gust més fort, i el poliol, que és molt fàcil de conrear. De la mena, se n'extreu un oli essencial que s'anomena mentol i que s'empra com a aromatitzant i com a oli medicinal. Actua d'expectorant, antigripal, mucolític, antitussigen i descongestionador de les vies respiratòries. I, com la major part d'herbes medicinals emprades a la cuina, també és digestiva i aperitiva.

Milfulles: Antigament, a les cases de pagès era una herba que es feia servir gairebé per a guarir-ho tot. Però algunes de les propietats més destacades que té són l'astringència i el poder cicatritzant. Això la fa molt adequada per a desinfectar ferides i cremades, guarir talls i afavorir l'eliminació dels hematomes. També és antiinflamatòria i serveix per a alleugerir el dolor causat per les varices, les hemorroides i la flebitis.

Orenga: Digestiva i antiespasmòdica, carminativa, sedant i aperitiva. En cas d'afeccions respiratòries, se'n poden fer bafes. Va bé de fer-ne gàrgares per a laringitis i la faringitis. L'oli essencial de l'orenga també és útil com a remei contra el torticolí, fent fregues. Té un ús gastronòmic important com a condiment i a causa de la flaire i l'aspecte se sol usar com a aperitiu amarg, tònic i desinfectant de ferides des del temps dels romans.

Ortiga blanca: Variant de l'ortiga que es distingeix de la versió comuna perquè fa una flor blanca i no pica. Tradicionalment, s'emprava per guarir 'el mal de panxa de les dones', és a dir, els dolors menstruals. Això és perquè té components emmenagogs que estimulen el flux de la sang. Antigament, també es feia servir per a afeccions ginecològiques, com ara inflamacions vaginals. També és depurativa i digestiva. A més, purifica, neteja i regenera la pell; per això es fan fregues amb el suc.

Romaní: Digestiu colagog, regenerador hepàtic i carminatiu. Facilita la digestió i és diürètic. Tonificant per a estats d'esgotament i hipertensor, antireumàtic. L'oli essencial del romaní és un potent bactericida, antiviral i antioxidant. Si se n'aplica alcohol amb 5 ml essència per cada 100 ml d'alcohol calma dolors musculars, és cicatritzant i activa la circulació de les extremitats. A l'antic Egipte va ser un dels ingredients de les formulacions fetes per a embalsamar els cossos dels morts.

Pericó o herba de Sant Joan: Té una acció antidepressiva, amb efectes sedants, relaxants i hipnòtics. Hi ha qui l'anomena 'Prozac natural', però només serveix per a tractar estats depressius lents. Té un ús extern molt popular i serveix per a elaborar el tradicional 'oli de cop', que es fa servir per a tractar inflamacions, cremades i hematomes. Per fer-lo, calen branques florides en oli d'oli-va a sol i serena quaranta dies.

Roser silvestre: El fruit del roser silvestre, anomenat gavarrera, conté moltes vitamines però és especialment ric en vitamina C. Per això se'n fa una melmelada que va molt bé per a fer passar els refredats. També té un efecte astringent i antidiarreic. I les fulles, en ús extern, tenen la capacitat de tancar teixits i actuen com a molt bons cicatritzants.

Sàlvia: És hipoglucemiant, que vol dir que disminueix la quantitat de sucre a la sang. Per això la pot fer servir la gent que té diabetis, per ajudar a reduir la dosi de medicaments. També és estomacal, antidiarreica i antivomitiva. Té un important poder cicatritzant i bactericida i per això es fa servir per a guarir ferides i úlceres. També s'empra a la cuina per potenciar el gust del menjar, per fer licors, en perfumeria i cosmètica, sobretot per a aromatitzar sabons.

Saüc: La infusió de les flors de saüc té un efecte anticatarral, calmant de la tos i emol·lient, molt útil per a afeccions respiratòries. Això és perquè afavoreix la sudoració i facilita l'expulsió de mucositat, reduint la inflamació i la congestió. També s'ha provat com a remei per a la febre. Per a la conjuntivitis, se n'han d'aplicar compreses amb la infusió a tall d'ús extern. La segona escorça és purgant i diürètica i els fruits s'han utilitzat tradicionalment com a remei per al restrenyiment.

Serverola o herba de la sang: Antigament, quan la gent no es feia anàlisis, era coneguda com una herba apta per a tractar 'la sang bruta'. Actualment, se sap que això té un fonament científic perquè és apta per a problemes de sang massa espessa o massa líquida. A més, és una de les trenta-vuit herbes que formen les combinacions de les Flors de Bach.

Til·la: Per combatre estats d'excitació nerviosa i insomni continuat. Antiespasmòdica i vasodilatadora, cosa que la converteix en lleugerament hipotensora. Per a afeccions respiratòries i com emol·lient, en són especialment preuades les fulles en forma d'ungüent i l'escorça.

Valeriana, o herba gatera o orella de llebre: Eficaz en cas de trastorns d'ansietat. És sedant, ajuda a agafar el son, és antiespasmòdica, anticonvulsiva, diürètica i antitussígena. També s'empra per a contractures musculars, per als dolors pre-menstruals i per al mal de cap. Les propietats sedants de la valeriana són conegudes des de l'antigor: l'esmenten metges grecs i romans com ara Dioscòrides Pedaci, Plini el Vell i Galè.

Cultura popular Girona, Temps de Flors

Festivals Música i Lletra a Xàtiva

Gastronomia Fira Lactium de Vic

VilaWeb { Paper >12-13/5/2018

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

Júlia Farrero és una de les artistes que
participaran a la mostra de circ Trapezi

EL TRAPEZI DE REUS MÉS INTERNACIONAL

La companyia francesa Daraomaï portarà a Reus l'espectacle 'TiraVol'. TR

EL TRAPEZI DE REUS PRESENTA EL CERTAMEN MÉS INTERNACIONAL

Circ David Dimitri és el cap de cartell d'un programa amb 30 companyies i més de 100 representacions

REDACCIÓ

Reus es converteix durant tres dies en la capital del circ del país perquè s'hi fa el Trapezi, la fira del circ de Catalunya. Fins diumenge, la programació ofereix més de cent espectacles d'estils, disciplines i formats ben diferents de tota mena d'arts circenses. Però enguany es distingeix perquè és el certamen més internacional: de les trenta companyies participants, n'hi ha nou que són estrangeres. De fet, el plat fort del festival, l'actuació de David Dimitri, és un espectacle suís. A 'L'homme cirque', Dimitri

combina acrobàcia, música i dansa i es podrà veure en diverses representacions durant la fira. També ha estat escollit per ser l'espectacle de cloenda.

També de Suïssa, es podrà veure 'Trait pour Trait', la proposta de Cirque Au Carré. Aquesta companyia de circ contemporani ha creat un espectacle de malabars absolutament diferent, un muntatge amb una posada en escena molt original. Dins la programació internacional també es podrà veure la proposta de la companyia belga D'Irque & Fien, que presentarà l'espectacle poètic 'Sol bémol'. Per altra banda, de França hi ha programada la Cie H.M.G, que mostrarà l'espectacle '3D' i la Com-

pagnie Daraomaï presentaran 'TiraVol', una acrobàcia inèdita a la frontera entre la perxa xinesa i l'acro-dansa.

Tot i això, al Trapezi hi predominen les companyies del país, que són molt potents i innovadores. Algunes de les propostes més destacades són 'Envà', un espectacle fet amb composicions amb paques de palla de la companyia Amer i Àfrica; el muntatge 'Flou Papagayo' de Mumusic Circus que es podrà veure a la plaça de la Llibertat o 'Gregaris', una coproducció de la Fira Trapezi i la companyia. Soon. Aquest espectacle de bàscula, perxa xinesa i acrobàcia, adreçat a tots els públics, es podrà veure a la plaça de la Patcada.

Uns quants dels formatges que es poden tastar a la fira Lactium de Vic. ACN

LACTIUM I LA NOVA CULTURA FORMATGERA

Vinyaserra Vic es converteix en la capital del formatge, amb la mostra de formatges catalans Lactium

MONTSERRAT SERRA

El gastrònom Isaac Gelabert és un brillant gestor i organitzador d'actes gastronòmics de diversa mena. El podem trobar donant suport a projectes del Celler de Can Roca, al Fòrum Gastronòmic de Girona i a la Fundació Alícia. Però, pel damunt de tot i més, Isaac Gelabert és un especialista i apassionat dels formatges. Per això no és estrany que sigui l'ideòleg i director de 'Lactium, mostra de formatges catalans', un dels esdeveniments més destacats del sector, que se celebra a Vic aquest cap de setmana. És una fira que cerca donar qualitat i coneixement sobre el món del formatge des del relat de primera mà dels seus protagonistes, els formatgers, i entén el formatge com a cultura gastronòmica, amb valor afegit, amb un paisatge i un relat associats que cal propagar.

Hem volgut parlar amb Isaac Gelabert per saber i entendre en quin moment es troba el món del formatge artesà a Catalunya, què ha passat els darrers quaranta anys en aquest àmbit i de com s'ha compost el Lactium d'enguany.

—Som una cultura formatgera?

—No érem un país de cultura formatgera, però d'ençà dels anys vuitanta del segle XX, ens hi hem convertit. En aquesta dècada hi va haver tot un moviment neorural, amb l'aparició de nous pagesos, gent de ciutat que van anar a viure al camp i una part es van dedicar a fer formatges, sobretot de cabra. Aquí, tradicionalment, el formatge era un producte d'autoconsum, el formatge era una manera de conservar la llet. Fins al segle XX no es comercialitzava. Però quan es van estendre les virtuts de la llet com a un producte sa, nutritiu, molt complet, la demanda va créixer, i la tècnica, la

pasteurització, va impulsar-ne el consum i la producció. Aquest fenomen aquí va arribar després de la guerra. Quants formatges coneixem que es fessin abans? Direm el mató, el tupí, el Serrat, i para de comptar. Fins i tot el formatge de la Garrotxa és una creació dels anys vuitanta. No ens podem comparar, doncs, amb les cultures formatgeres de països com Suïssa, França o Anglaterra.

—Com ha evolucionat el formatge català dels anys vuitanta fins avui?

—Als anys vuitanta hi va haver un 'boom' i van aparèixer els formatges d'autor, se'n van recuperar d'antics, etc. Avui vivim un nou moment àlgid, que és molt recent; comença al 2015. És una segona etapa que va lligada a la reconversió de la indústria lletera i a una nova generació de neorurals. El formatge és un producte amb un valor afegit i això permet de mantenir l'acti-

vitat pagesa. Avui hi ha pagesos i pastors que es reconverteixen i han començat a produir formatges. És una transformació que veiem que passa d'un any ençà. I se li suma aquesta segona generació de neorurals, que són persones molt formades, enginyers industrials, per exemple, que decideixen de canviar de vida i que se'n van a viure a pobles petits i es dediquen a fer formatge. Per posar-ne un exemple, a la comarca d'Osona devem tenir una quinzena de formatgeries, una desena de les quals han aparegut els darrers deu o dotze anys.

—Per tant, l'auge de la producció formatgera és un fenomen de present, es produeix en aquests moments.

—Sí, l'elaborador viu un gran moment: s'elabora un producte autèntic, ple de valors lligats al paisatge, la biodiversitat, la sostenibilitat, i de molta qualitat. Això és possible perquè se n'ha augmentat molt la formació, a través dels cursos de l'Escola Agrària del Pirineu, de la Torre Marimon, del Consorci del Lluçanès, de l'organització de jornades tècniques...

—Una de les plataformes per a donar a conèixer els productors de formatge i els seus productes és precisament el Lactium, que destaquen que és una mostra de formatges catalans i us centreu en els productes artesans.

—Artesans i autèntics.

—Què voleu dir amb 'autèntics'?

—A França les denominacions d'origen han fet molt bona feina, mentre que aquí encara ho tenim pendent, i la paraula 'artesà' es fa servir per tot. Una característica important del Lactium és que, en aquesta mostra, en la qual són presents quaranta formatgeries artesanes, són els formatgers els qui expliquen els seus formatges, perquè ells en són els millors prescriptors. És important poder conèixer la persona que fa el formatge, la seva història, la intenció que té amb cada producte. Que sigui ell mateix qui expliqui com fa cada formatge.

—Quins altres eixos defineixen Lactium?

—Tenim un programa d'activitats molt potent. N'és l'altre eix fonamental. Oferim una trentena d'activitats de tota mena, com ara l'Aula de Formatge Bonpreu-Esclat, destinada al tast de formatges, en la qual fem tasts guiats per especialistes. Enguany, n'oferim alguns que combinen jazz i formatges, vins i formatges, poesia i formatges... perquè el formatge és cultura gastronòmica. Després tenim un altre espai singular, el Txis Corner, en què es presenten projectes innovadors i experimentals del sector, com ara el projecte de treball cooperatiu, gestió forestal i producció ecològica La Segalla, o l'oferta lactoturística que ofereix la formatgeria Mas Alba, de Pla de l'Estany, o les flors de formatge ancestrals de La Rapadura Lodigiana...

—Cap novetat a destacar en relació a edicions anteriors?

—Enguany hem reforçat les activitats infantils. La mostra la fem al Parc Bal-

mes, un espai molt agradable en el qual les criatures i les famílies poden gaudir durant tot el dia. Els petits són els futurs consumidors, cal tenir-ne cura. A ells, els encanta la mostra de bestiar viu que també tenim (descobreixen quatre races de cabres, dos d'ovelles i una vaca frisona).

—En aquesta mostra de formatges catalans, no hi falta el concurs.

—És important. Se celebra dissabte i és organitzada en vuit categories. De cada categoria, en surt un formatge guanyador. D'aquests vuit, un jurat de cinquanta persones (especialistes, prescriptors i premsa especialitzada) tria el millor català. Catalunya ha esdevingut territori de formatges. El creixement en nombre de formatgeries artesanes és una prova de la bona salut del sector i del posicionament dels formatges artesans entre els productes gastronòmics de qualitat excel·lent i de gran interès per al consumidor. El Concurs Lactium és un reconeixement d'aquest esforç.

Isaac Gelabert, director de Lactium, durant la presentació d'aquesta edició 2018. M.S.

Festival de cançó d'autor Música i Lletra. MiL

ARRENCA EL FESTIVAL MÚSICA I LLETRA MÉS FEMINISTA

Festivals El tret de sortida del festival es fa coincidir amb la II Trobada de Muixerangues de Xàtiva

REDCCIÓ

Sense les dones no hi ha festivals! aquest és el lema d'enguany del festival de cançó d'autor Música i Lletra de Xàtiva. El certamen, que arrenca aquest cap de setmana amb un concert de franc a càrrec del Diluvi, ha fet un esforç perquè les dones siguin majoria en la programació. De fet, aquesta ha estat la voluntat del director artístic del festival, el músic i activista cultural Feliu Ventura, i del regidor del Gran Teatre de l'Ajuntament de Xàtiva, Alfred Boluda.

Així, doncs, en la programació destaquen les actuacions d'Alidé Sans (19 de maig), Gem (26 de maig), Meritxell Gené, Eva Dénia i Merxe Martínez (2 de juny) i Lu Rois (9 de juny). Però no actuaran pas soles al Gran Teatre de Xàtiva: Alidé Sans ho farà acompanyada de Pau Alabajos, Gem d'Alessio Arena i Lu Rois de Joan Miquel Oliver. Elles guanyen cinc a tres, en un festival menut en format però ric en qualitat i idees, varietat d'estils de la música d'autor i veus vingudes de tot el país.

L'organització s'ha agafat al peu de la lletra el lema del festival i no l'ha aplicat al cartell i prou: el jurat del MiL Desconnecta 2018, el certamen dedicat als nous talents de la cançó d'autor, està format

íntegrament per dones. Cinc dones del món de la cultura xativina que aquest cap de setmana decidiran els noms dels joves cantants no editats. Amb el vessant més participatiu, el MiL cerca la implicació de la gent de Xàtiva i les entitats.

II Trobada de Muixerangues

El tret de sortida del Música i Lletra coincideix en temps i en espai amb la II Trobada de Muixerangues de Xàtiva, que es fa per segon any. A més de la de Xàtiva, hi haurà les muixerangues de Vinaròs, de Castelló i de Cullera com a colles convidades. Actuaran totes ple-gades dissabte a la tarda a l'alberda de Jaume I.

UN GIRONA, TEMPS DE FLORS REIVINDICATIU I AMB PREDOMINI DEL COLOR GROC

Tradicions El certamen incorpora dos espais nous: els jardins del Campaner i els jardins de la Devesa

Uns turistes fan fotografies a les ornamentacions de Girona durant el Temps de Flors. PERE DURAN

REDACCIÓ

Fins al 20 de maig, els espais emblemàtics de Girona s'omplen d'exposicions florals amb el festival Girona, Temps de Flors. En total, hi ha 203 projectes repartits en 157 punts de la ciutat. Els més populars són els monuments i racons del barri vell de Girona, com ara les escales de la Catedral, els banys àrabs, la pujada de Sant Martí o la Casa d'Isaac el Cec. Però per evitar aglomeracions, cada any s'amplia el recorregut amb

la incorporació de nous espais a l'itinerari floral.

Enguany, són els jardins del Campaner, que pertanyen al Bisbat, i els jardins de la Devesa. Els jardins del Campaner estan situats entre el soterrani de la Catedral i el passeig arqueològic. Amb motiu del Temps de Flors, s'obren per primera vegada als visitants i acolliran cinc projectes florals. Pel que fa als jardins de la Devesa, s'hi podrà veure un projecte gestat a partir de la col·laboració de l'associació de veïns del barri, de les fundacions del tercer sector que gestionen la Rosaleda i del creador que l'ha dissenyat.

L'Ajuntament de Girona també impulsa el Pla V, Amb V de Verd, amb què vol esponjar la mostra. És una proposta que amplia l'abast de Temps de Flors a l'espai verd de la ciutat. Així, han creat un itinerari artístic que recorre 2,4 quilòmetres de l'espai adjacent al passeig arqueològic i el riu Galligants, on es podran veure deu intervencions artístiques de *land art*.

Temps de Flors reivindicatiu

El Temps de Flors no és aliè a l'actualitat. Si l'any passat el tema clau van ser els refugiats, enguany molts projectes reivindiquen el color groc i el concepte llibertat. Un dels més destacats és 'El bosc de la llibertat', un muntatge impulsat per Òmnium Gironès, l'Assemblea Nacional Catalana i l'Ateneu d'Acció Cultural que es pot veure al carrer de Ciutadans. És un bosc imaginari format per 450 arbres de color groc repartits per uns 80 balcons i amb més de 6.000 reproduccions de coloms blancs que s'enlairen cap a la llibertat. La pau és representada per coloms de l'artista Pablo Picasso i la llibertat, amb el color groc.

Els projectes també van incorporant cada vegada més innovacions tecnològiques. Per aquest motiu, enguany hi ha com a mínim una desena de muntatges amb efectes lumínics que es podran apreciar quan es pongui el sol. A més, enguany també caldrà aixecar el cap per gaudir de les 'Flors des dels balcons', perquè s'engalanen el carrer Ciutadans, el de la Força, el dels Mercaders i altres espais del Barri Vell.

Aaron Taylor-Johnson protagonitza el film 'The wall', ambientat a la guerra de l'Irac. BIP

EL FILM D'ENJÒLIT 'THE WALL' ARRIBA ALS CINEMES DESPRÉS DE PASSAR PEL FESTIVAL DE SITGES

The wall, dirigit per Doug Liman, director d'*El caso Bourne* i *Sr. y Sra. Smith* o *Barry Seal: El traficante*, arriba aquest cap de setmana als cinemes. Protagonitzada per Aaron Taylor-Johnson i John Cena, s'estrena després de passar pel Festival de Cinema de Sitges. A la cartellera, també s'hi destaca *Borg vs McEnroe*, un film basat en fets reals que narra la mítica rivalitat entre els tennistes Björn Borg i John McEnroe l'any 1980 a Wimbledon. En català, s'estrenen doblats o subtitulats els films *Sherlock Gnomes* i *Laban i Labolina*.

The wall

Direcció: Doug Liman. Intèrprets: Aaron Taylor-Johnson, John Cena, Laith Nakli. Gènere: Enjòlit.

Pensant que la missió en què treballaven s'havia acabat, dos francotiradors americans són sorpresos per un tirador iraquí. La situació els durà al límit fins a convertir-ho tot en un joc entre el gat i la rata on un mur és l'únic lloc per a refugiar-se dels trets enemics.

Borg/McEnroe

Borg vs McEnroe

Direcció: Janus Metz. Intèrprets: Tuva Novotny, Jane Perry, Janis Ahern; Shia LaBeouf, Stellan Skarsgård, Sverrir Gudnason. Gènere: Drama.

1980. El món sencer espera veure el tennista número 1 del món, Björn Borg, guanyar el seu 5è títol de Wimbledon. Però pocs són conscients del drama entre bastidors: a vint-i-quatre anys, Borg és a prop del final de la seva carrera i l'ambiciós John McEnroe, de vint anys, ha decidit d'ocupar el seu lloc. Basat en fets reals.

The Hurricane Heist

Operación: Huracán

Direcció: Rob Cohen. Intèrprets: Maggie Grace, Melissa Bolona, Moyo Akandé; Toby Kebbell, Ryan Kwanten, Ralph Ineson. Gènere: Enjòlit.

Un meteoròleg del govern dels Estats Units segueix l'huracà Tammy, la tempesta més ferotge de la història del país. Es dirigeix cap a Gulfport, Alabama, i durant l'evacuació de la població local el Departament del Tresor nord-americà corre a contrarellotge per destruir 600 milions de dòlars en bitllets antics abans no arribi l'huracà.

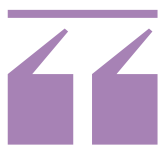
Sherlock Gnomes

Gnomeo & Juliet: Sherlock Gnomes

Direcció: John Stevenson. Gènere: Animació.

Una colla de follets del jardí contracten el detectiu Sherlock Gnomes per investigar la misteriosa desaparició d'alguns ornaments. En català.

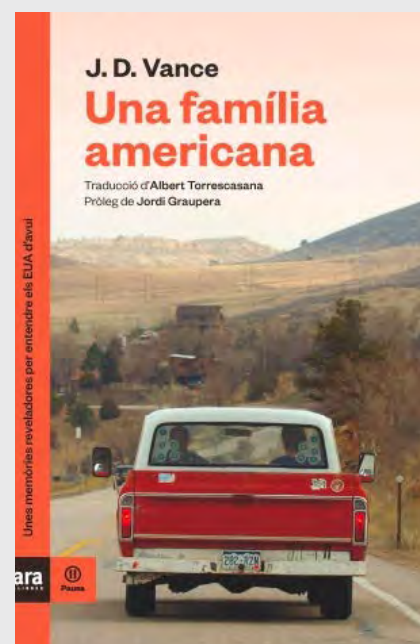

*Em va recórrer
aquella mena
d'adrenalina que
només se sent quan
s'és a les portes d'un
gran llibre*

Miquel Adam

'UNA FAMÍLIA AMERICANA' DE J.D. VANCE

Llegiu un fragment d'aquestes memòries reveladores per entendre els Estats Units d'avui · També us oferim un extens comentari de l'editor, Miquel Adam

REDACCIÓ

Aquesta setmana entrant, arriba a les llibreries l'obra de no ficció *Una família americana* (Ara Llibres), de J.D. Vance, en una traducció d'Albert Torrecasana i un pròleg que signa Jordi Graupera. Un llibre que ha impactat la societat nord-americana, que ha permès obrir un debat sobre com la classe treballadora blanca i sense recursos, anomenada *hillbillies*, ha fet una deriva cap al populisme. L'advocat J.D. Vance va néixer en una d'aquestes famílies i és amb la història de les tres últimes generacions que ens acosta a la realitat i l'evolució d'un sector social desfavorit dels Estats Units, determinant en l'arribada a la Casa Blanca de Donald Trump. **Podeu llegir la introducció** amb què J.D. Vance encapçala el llibre.

L'editor Miquel Adam accentua els elements a destacar d'aquesta novetat editorial:

«*Una família americana. Unes memòries reveladores per entendre els EUA d'avui*, amb traducció d'Albert Torrecasana, és un llibre important, crucial: el riquíssim

debat que ha obert en la societat americana –més enllà del fenomen editorial que ha comportat–, així ho certifica. Vance ha posat el dit a la nafra, ha tocat os. Les seves memòries revelen una veritat poc o gens coneguda, la dels *hillbillies* –o classe treballadora nord-americana, blanca i pobre. I ho fan exhibint un gran talent literari i l'autenticitat que beuen de la pròpia experiència. Una veritat, la dels *hillbillies*, que les persones preocupades per l'esdevenir del nostre món no podem obviar de cap manera... Perquè la tenim més a prop que no ens pensem.

Tot i que el nom de Donald J. Trump no apareix citat ni una sola vegada a les memòries, la seva presència inquietant es fa més evident com més dura és la caiguda de la família de Vance i de la societat que l'envolta. La crisi econòmica i la deslocalització, que han convertit les ciutats postindustrials en pous sense fons de marginalitat, desídia i desesperança, han corromput de tal manera els valors *hillbillies*, que l'adveniment del populisme era cosa d'esperar. I així va ser.

Tanmateix, en Vance no trobareu ni un bri d'autocompassió envers la se-

va família ni la seva comunitat. Citant l'incisiu pròleg de Jordi Graupera, que assaja un excel·lent paral·lelisme entre els recorreguts vitals de Vance i Obama: «*Una família americana* és una crítica sense pal·liatius, similar a la que Obama es podia permetre fer davant les comunitats negres dels barris més conflictius de les ciutats nord-americanes; els deia: 'sí, hi ha racisme, però no abandoneu els vostres fills a la seva sort'. Vance també reclama amor propi i disciplina.»

Graupera, en el seu pròleg, dilucida tots els matisos que permeten ubicar correctament la posició que ocupa aquest llibre en el debat de llarg abast que s'ha obert en la societat nord-americana de l'era Trump.

Recordo com si fos ara el primer cop que vaig llegir aquesta introducció que us oferim. Em va recórrer aquella mena d'adrenalina que només se sent quan s'és a les portes d'un gran llibre. Un llibre que segurament obligarà el lector a posar-se en la pell d'algú que farà trontollar un bon grapat de les seves creences. No és aquesta la principal virtut dels llibres que han vingut per quedar-se?» ■

TRES SALSSES PER A UNA AMANIDA DE PATATA

Romesco, allioli i maonesa
són les propostes que ens fa Neus Cuscó
per a amanir aquest plat estiuenc

Ingredients

(per a quatre persones)

Per a l'amanida de patata:

- 4 patates grosses Monalisa
- 500 g de pèsols frescs
- 3 pastanagues
- 1 pot de tonyina amb oli de 150 g
- 2 ous durs
- 4 pebrots del piquillo

Per a fer la maonesa:

- 1 ou
- 1/4 litre d'oli d'oliva
- sal, vinagre

Per a fer l'allioli:

- 1 rovell d'ou
- 1 gra d'all
- 1/4 l d'oli d'oliva
- sal
- molla de pa amb vinagre

Per a fer el romesco:

- 2 nyores
- 4 cullerades de salsa de tomàquet
- 2 grans d'all escalivats
- 1 llesqueta de pa mullada en vinagre
- 10 ametlles torrades
- 10 avellanes torrades

NEUS CUSCÓ

Per fer l'amanida de patates: bullim les patates senceres amb pell uns vint-i-cinc minuts. Les punxem per saber si són cuites. Les reservem.

Bullim els pèsols desgranats. Els reservem.

Bullim les tres pastanagues a trossets. Les reservem.

Muntem el plat: pelem les patates, les tallem a rodanxes i les col·loquem al voltant d'una plata. Al mig posem els pèsols i la pastanaga a trossets. La tonyina per sobre. Els ous durs tallats i adornats amb uns talls de pebrot al piquillo.

Acompanyem les patates amb una de les tres salses que tot seguit us proposem:

Maonesa:

Al got del túrmix, hi fem l'ou, una mica de sal i unes gotes de vinagre.

Col·loquem el braç del túrmix a dins i tot seguit hi posem l'oli. Batem amb el braç elèctric primer a sota i després amunt i avall, donant aire a la salsa perquè emulsiioni.

Allioli:

Agafem el morter i piquem l'all. Hi afegim una molla de pa amb vinagre i una mica de sal. Després, el rovell d'ou i anem abocant l'oli d'oliva i fent anar la mà de morter fins que lligui.

Romesco:

Posem en remull dues nyores. Rasquem la polpa amb un ganivet. La fem al got del túrmix. Després, hi afegim la salsa de tomàquet, dos alls escalivats (al forn, amb paper d'alumini). Hi afegim oli, sal, vinagre i una llesqueta de pa fregida. Després, les ametlles i avellanes. Ho passem tot pel túrmix i ja tindrem la salsa feta.

Citen a declarar el batlle de Banyeres del Penedès per la presència d'estelades en rotondes del municipi el 21-D

El ple d'investidura de Quim Torra al parlament es farà demà i dilluns

VilaWeb, mitjà de referència per a informar-se de política catalana

El TC tomba l'últim recurs de Valtònyc per a evitar la presó

El sí a la independència es dispara a Catalunya i és majoritari, segons l'últim CEO